

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 7 (2918) 2006 FEBRUARY - VASARIS 14 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Bendravimas

Neįžengiami Kanados miškai, Sibiro tundros, įvairių žemynų dykumos, gal dar kai kas - tai vietos, kur galėtų gyventi atsiskyrėliai, pasitraukę nuo įprasto civilizuoto gyvenimo, kuriame kur bežengsi - žmogus.

DIDŽIULIAI miestai, organizuota buitįs, pragyvenimo reikmės, visa gerovė, kultūra, papročiai, gyvenimo būdas taip suriša žmones, kad vieni be kitų jokių būdu nebeišsiverstų. Net ir buvę mūsų kaimai, nuo amžių didžiavęsi savo nepriklausomumu, šiandien jau pavirtę paprastomis gamtos prieglobsčio gyvenvietėmis, kurios be nuolatinių ir glaudžių ryšių su miestais, be visokių aptarnavimų iš šalies laikytis negalėtų. Todėl žmonių tarpusavio bendravimas yra būtinas, dažnas, tiesiog nuolatinis. Su tuo iškyla ir santykiavimo klausimai - kaip bendrauti, koku būti, koku pasirodyti, kiek ir kam atvirumo reikšti, kuo labiau pasitikėti, ko saugotis ir t.t. Šie ir panašūs klausimai skatina atidžiau gilintis į žmogaus pažinimą, įskaitant ir save patį, nes ką matai kituose, daugelis tą patį ir tavyje mato. Apie krislų pastebėjimus ir rąstų akyse nematymus nemažai ir pagrįstai šnekama. Ir vis dėlto įdomus dalykas tas žmonių bendravimas. Kas suskaičiuos, kiek jame atsiskleidžia vidinių pasaulių, kurie, kaip besakytum, atspindi visose gyvenimo srityse, sudaro pagrindinius poveikius sprendimams daryti, skleidžia vienokias ar kitokias pasaulėžvalgas, pasireiškia įvairiomis formomis bei spalvomis. Laimingi tie, kuriems jie aiškiau matomi, geriau suprantami. Tačiau šitos žvalgos tik iš dalies tėra prigimtinės. Šiaip jau daug kas priklauso nuo patirties ir pastangų patyrinėti kitų žmonių būdus, polinkius, temperamentus, žodžiu - arčiau juos pažinti. O tam paprastai reikia ilgesnio laiko. Užtat geriausia pradėti nuo jaunų dienų.

Ką reikėtų daryti? Dalykas jau nėra toks sudėtingas, kaip gali atrodyti. Kiek žmogaus pažinimo reikia normaliam bendravimui, užtenka dalyvavimo. Pastarasis daug ko išmoko, parodo, atskleidžia, didina patyrimą. O tai jau ir yra pagrindas, sudarantis progą bendrauti su kitais. Taigi nereikia užsidaryti, reikia dalyvauti, būti kur kiti, kur nors priklausyti. Normaliu gyvenimo laiku kiekvienam - jaunam ar senam - galimybių dalyvauti ir priklausyti yra nemažas pasirinkimas. Belieka pasidairyti ir nutarti. Įsidėmėtina - už mažamečių kalba tėvai. Jie nutaria, kur vaiką leisti, kokion organizacijon užrašyti. Tai jautrus ir gerai apgalvotinas nuosprendis. Mat augančio žmogaus pomėgiai ir tėvų geri norai turėtų būti atsakingai derinami norint sulaukti naudingesnių rezultatų. Priverstinis dalyvavimas dažnai iš viso atstumia nuo bendravimo, ir užteljęs jaunuolis užsidaro savo kiaute, arba patenka į viliones, kur jokios tėvų įtakos nebėra. Normalus bendravimas paprastai kyla iš susidomėjimo, draugystės rišamos kuo nors bendru. Pvz. pokariniai išeiviai (DP) kartu bendravo ir tarpusavy draugavo, nes juos rišo tas pats likimas, ta pati kalba, papročiai, tikslai. Jų vaikai išėjo į platesnius laukus, kur susirado draugų ir bendradarbių ne vien tik tarp lietuvių. Taip kūrėsi ir mišrios šeimos. Stebint tokią gana sudėtingą išeivijos gyvenimo slinktį, peršasi mintis, kad vis dėlto draugysčių užuomazgos labai daug priklauso ir nuo, sakykime, likiminių aplinkybių - kur lemiamu laikotarpiu žmogus pateko dirbti, kokioj aplinkoj gyventi, kaip laisvalaikį leisti. Kaip ten bebūtų, bendravimas su kitais - lietuviais ar nelietuviais - turėtų būti gražus ir prasmingas. Visada jausti, kad aplinkos žmonės tau daug pagelbsti ir visada būti pasiruošus kitiems padėti - tai vertinga ir palaikytina dvasinė būsena. Č.S.

Vasario 16-osios iškilmėje, minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 88-ąsias metines, š.m. vasario 12 d. didžiojoje Anapilio sodybos salėje. Viršuj iš k. Prisikėlimo kredito kooperatyvo pirm. Algis Simonavičius, įteikęs Dr. Silvestro Čepo 2005-2006 metų kultūrininko-visuomenininko premiją TŽ red. Česlovui Senkevičiui (viduryje) ir KLB krašto valdybos pirm. Rūta Žilinskienė; apačioj iš k. jauniausia šventės programos atlikėja deklamatorė Adriana Maksimavičiūtė, programai vadovavusios Daiva Botyrienė ir Irma Makariūnaitė, šaulių vadas Vytautas Pečiulis, įvedęs vėliavas Ntr. R. Jonaitienės

Ekonominės pasaulio problemos

Pasaulio ekonominis forumas, kuris kelias dienas vyko
Šveicarijos kalnų kurorte Davos

PROF. VALDAS SAMONIS

Kuo reikšmingas Davos pasauliui ir Lietuvai? Davos kasmet susirenka pasaulio galin-gieji iš įvairiausių verslo, technologijų, politikos, žiniasklaidos, mokslo, religijos ir kitų sričių. Jie tariasi apie ypatingas grėsmes pasauliui, mezga naujus verslo, politikos ir kitus šių dienų globaliame pasaulyje išskylančius klausimus.

Šių metų Davos moto - "Kūrybingumas yra būtinas". Pasaulio problemos XXI š. yra tokios sudėtingos ir persipynusios, kad negalime jų net pradėti rimtai spręsti be modernių, kūrybingų, netradicinių metodų.

Ši tezė labai tinka Lietuvai, kurios kelius ir klystkelius įdėmiai stebiu iš lyginamosios perspektyvos. Tinka ir todėl, kad Lietuva turi didelę ir ilgai besitęsiančią įvaizdžio pasaulyje problemą. Lietuva neretai apibūdinama kaip nostalgijos sovietmečiui kupina šalis, kai Estija vadinama aukštųjų technologijų šalimi, o Latvija pavadinta antrąja Čekija. "Globaliame kaime" svarbu ne tik atkakliai dirbti (ką lietuviai daž-

nai sugeba puikiai), bet dar reikia dirbti paveikiai bei gerai, moderniai atrodyti globaliame fone, kitaip užsienio investicijos vargu ar ateis. Tą ir matome Lietuvoje.

Dėl gilių ir globalios kaitos griūva "nenugalimos" imperijos, byra tradiciniai ekonominiai, socialiniai bei kiti modeliai. Tad mūsų galvojimas apie pasaulio reikalus ir vadovavimą pasaulyje irgi turi keistis iš esmės. Šių metų diskusijos Davos sukasi apie penkis kritiškai svarbius iššūkius: 1) Kinijos, Indijos ir kitų kylančių rinkų ateities raida; 2) smarkiai besikeičiantis ekonominės vadovybės vaizdas pasaulyje; 3) nauja galvosena ir perspektyva globaliame kaime; 4) darbo vietos ateityje, jų kūrimas bei dinamika globalioje žinių ekonomikoje; 5) regioninės tapatybės ir iššūkiai.

Įdomu tai, kad globalizacijos sukuriuose pasaulis mažėja ir didėja tuo pačiu metu. Pasaulis mažėja, nes technologijos (ypač internetinės) praktiškai panaikina nuotolio reikšmę. O pasaulis didėja todėl, kad atsiveria vis naujos ypatingos galimybės kaskart vis didesnei pa-

saulio daliai, jų tarpe ir pokomunistiniams kraštams, tokiems, kaip Lietuva.

Dabartinė kaita pasireiškia ypatingu sudėtingumu, tai yra apima ne tik ekonomiką, bet ir politiką, kultūrą, socialinę sritį, mokslą ir tyrimus bei kitas sritis.

Kad būtų galima išvengti su tokia kaita susijusių problemų, kurių neišvengta praeityje (pvz. konfliktai, nesusipratimai), reikia praplėsti vadovybės sąvoką, įjungti į vadovavimo procesus visas tas sritis, kurias ji liečia: verslą, politiką, kultūrą, mokslą, religiją ir t.t. Mums - žmonijai būtinai reikia naujo vadovavimo, kuris į vaisingą diskusiją įjungtų kūrybingus minties pirmūnus visose šiose srityse.

Todėl Pasaulio ekonominis forumas ir yra toks svarbus besikeičiančiame pasaulyje. Forumas tarnauja kaip integruojantis tiltas virš fizinių, kultūrinių, intelektualinių ir kitų užtvarų, kurios skirdavo žmones praeityje. Davos padeda kylan-tiems vadovams suprasti tą sudėtingą kaitą ir panaudoti ją taikingai, kūrybingai ateičiai kurti, padėti ateičiai tvirtus pamatus.

Šiame numeryje

Ekonominės pasaulio problemos - 1 psl.

Nauja KGB generolo knyga - 2 psl.

Torontas ir Lietuva - 2 psl.

Patriotizmo stoka gresia valstybingumui - 3 psl.

Pažaislio vienuolynas - 4 psl.

Raupsais sergančių ligoninė - 4,5 psl.

Pats veikė ir kitus veiktino - 6 psl.

Marija Kriaučiūnienė - Metų žmogus - 7 psl.

Džiugas "Dainavos" 60-metis - 8 psl.

Vaitiškųjų kaimo lakštingala - 9 psl.

Išsteigtas Rytų Lietuvos fondas - 11 psl.

XII PLJ kongresas Kanadoje - 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“. REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

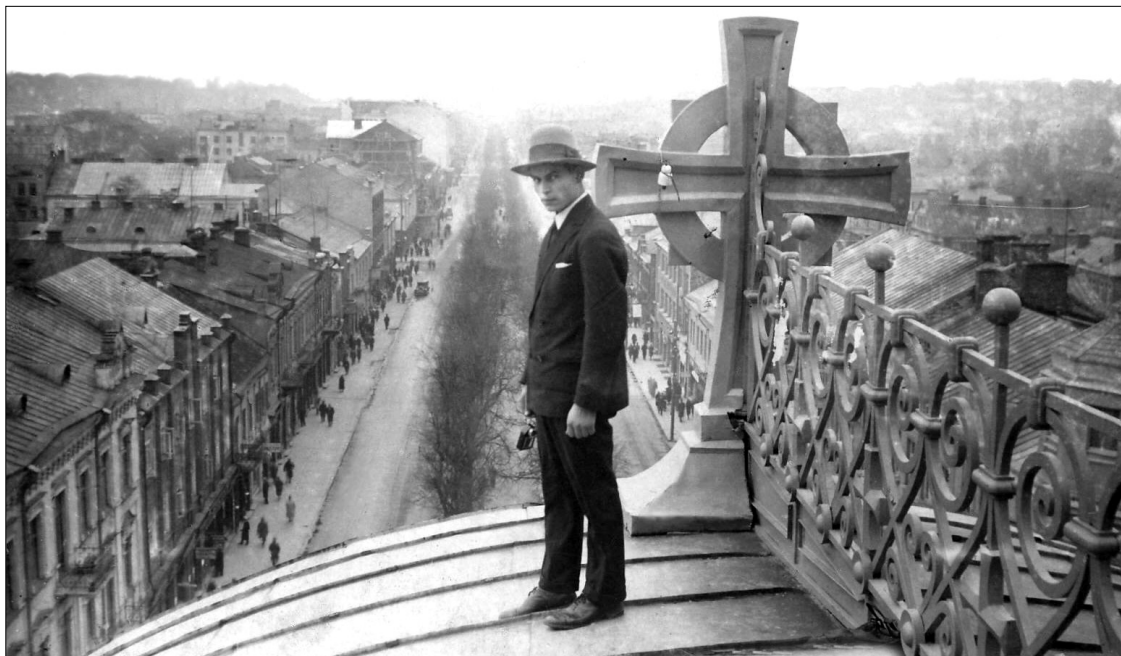
Keičiant adresą kreiptis į „TŽ“ administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society „Žiburiai“, Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Ant Igulos šventovės stogo Kaune 1932 metais šaulys Antanas Sajauskas

Ntr. S. Sajausko

Torontas ir Lietuva

Iš čia ateina dvasinė ir finansinė parama mūsų vienuolijai

Vienuolių kongrese 2005 m. lapkričio mėn. kalbėjo jo organizatorė, Lietuvos moterų vienuolių aukštesniųjų vyresniųjų konferencijos tarybos pirmininkė ses. Ignė Marijošiūtė. Šalia jos – kun. J. Sasnauskas, OFM

Ntr. E. Čuplinsko

Su dėkinga širdimi keliauvau į vienuolijos provincijos motiniškus namus pakeliui atgal į Lietuvą. Savaitės dienos Toronte ištirpo kaip pavasario sniegas. Kiekviename susitikime (o jų buvo net šeši), dalindamasi mintimis apie patirtį ir darbą Lietuvoje, jaučiau, jog savo žodžiais vos atskleidžiu tarsi ledkalnio viršūnę. Yra taip daugiau, negu pajėgi žodžiais išsakyti: vienuolijos užduotys, atsakomybė Lietuvos moterų vienuolių vyresniųjų konferencijai, patirtis su Lietuvos parapijom, kurios ryžtasi vykdyti dvasinio atsinaujinimo programą ir procesą *ATGAIVINK*, begalės pašalinių išpareigojimų ir galop - galimybė šeštadienio rytą giliau supažindinti torontiečių visuomenę su Pal. Jurgiu Matulaičiu. Norisi pradėti savaitę iš naujo.

Dėkoju Prisikėlimo parapijos katalikų moterų skyriui, parapijos religinei ir labdaros sekcijai, šv. Ignaco būreliui, „Vilniaus Manor“ gyventojams ir pavieniams asmenims už tokį dėmesį ir paramą. Vienur dalinomės Lietuvos klausimais, kitur tikėjimu ir malda. Padėka ir Matui Stanevičiui, kuris savo kompiuterio suvokimu pajėgė sulipdyti atsiųstą montažą apie Pal. Jurgį Matulaitį, kurį su pasigėrėjimu žiūrėjome.

Mūsų vienuolija ryžtingai seka Steigėjo asmeninį šūkį *Blogi nugalėk gerumu*. Senelių namais bei laikinos vaikų globos namais Marijampolėje ir Rumbonių kaime tiesiame

ranką silpniausiems. Bاندome atsiliepti į žmonių poreikius socialinės pagalbos centru Vilniuje, o kultūrinėm programom bei švietėjiškom paskaitom naujai atstatytoje salėje - įprasminti žmonių kasdienybę. Darbu su jaunuimu bei šeimomis ir įsijungdamos į parapijinį ir katechetinį darbą stengiamės tiesiogiai žodžiu ir mokymu sėti krikščionybės sėklas ir kviesti į pažintį su Jėzumi.

Kiekvieną susitikimą palėdėjo Jūsų gausios aukos – daugiau nei trys tūkstančiai dolerių. Tai padės mums „gesinti gaisrus“, t.y. stiprinti ten, kur labiausiai reikia. Esame be galo dėkingos išeivijos lietuviams už jų nepailstamą finansinę paramą ir vienuolijos palaikymą. Taip, pašaukimų per mažai Lietuvoje, nors, ačiū Dievuliui, vis ateina jaunuolės, besidominčios dvasiniu gyvenimu bei noru savo gyvenimą skirti Dievui per vienuoliją. O išeivijoje pašaukimų visai nėra. Džiugu, kad sesuo Paulė pasiramstydamas lazdele susitinka su jūsų vaikais ir gal net provaikaičiais ir gal net provaikaičiais šeštadieninėje mokykloje ir parapijoje. Melskime pašaukimų, jų tikrai yra. Užklauskime jaunuolę ir jaunuolį, ar nepagalvotų ryžtis dvasiniam gyvenimui.

Savaitės išpūdžius nešioju širdyje, malda ir padėka Jus lydėsiu.

Sesuo Ignė Marijošiūtė (Vyriausioji vienuolijos vadovė, RED.)

Nauja KGB generolo knyga

HENRIKAS KUDREIKIS

Buvusių sovietinių kolarantų knygos Lietuvoje dygsta kaip grybai po lietaus. Sklaidau buvusio KGB generolo Ričardo Vaigausko *Slaptame protų kare*. Randu daug slaptųjų, bet nerandu jokių protų. Knygos autorius buvo vadinamos Lietuvos patamsių zonos – Tuskulėnų sušaudytų žmonių archyvų ir jų užkasimo vietos priežiūros viršininkas. R. Vaigauskui buvo parodytos 1950-53 metais 200 žmonių palaidojimo vietos, bet jis knygoje apie jas jau nieko nebe-nori prisiminti.

Ričardas Vaigauskas, sulaukęs 17-kos metų, jau buvo 50-sios atsargos divizijos „Smerš“ būrio eiliniu. Būrys kovojo su lietuviais, pabėgusiais iš Raudonosios armijos (arba dezertyrais), kurie nenorėjo mirti už okupantų SSSR tikslus. Nelaimingi žmonės, kurie pakliuvo į rusų armiją, badavo, sirgo, kasdien po kelis numirdavo. Daug jų nusižudė. Lietuviai buvo nugarūsti į Kuršo ir Rytprūsių frontą. Jūs į mirtį lydėjo ginkluotos sargybos iš „Smerš“ dalinių. Vienas iš jų buvo R. Vaigauskas. Bet knygoje tokių uždavinių jis nebeprisimena.

Šešerius metus jis praleido MGB mokykloje Vilniuje. Atrodo, kad knygoje Vaigauskas bando vaidinti lietuvių patriotą. Jis rašo, kad MGB moksleiviai, žygiuodami Vilniaus gatvėmis, dainuodavo nepriklausomos Lietuvos karių dainas. Miesto praeiviai, ypač jaunos merginos, smarkiai plodavo. Bet knygos recenzentai Lietuvoje abejoja, ar taip buvo. Netikiu ir aš. Greičiausiai, jie traukdavo dainą apie draugą Vorosilovą.

R. Vaigauskas rašo, kad kovos prieš emigraciją galimybės buvo gana ribotos. „Retkarčiais pavykdavo prastumti vieną kitą agentą“. Retkarčiais išleisdavo vieną kitą leidingą, nukreiptą prieš emigracijos veikėjus. Išėitų, kad jis neprisimena 1955 m. Vokietijos Weinheime įvykdyto Pasaulio lietuvių bendruomenės skyriaus apiplėšimo, pagrobtų Vakarų Vokietijoje gyvenusių lietuvių pabėgėlių kartotekų, o vėliau Reutlingene įvykdyto VLIKo vykdomosios tarybos seifų pagrobimo su lietuvių iš-

eivių kartoteka bei su 1760 adresų. Bet Vaigauskas sako: „Mums tų dokumentų vogti nereikėjo“. Pamini „Jokužaitį“, kuris neva su istoriku Dainausku galėjo pavogti dokumentus CŽV (bet ne KGB) užsakymu.

Berlyne gyveno žurnalistas Germanas Jokužaitis, užverbuotas Saugumo, tapo agentu „Labora“ ir įsiskverbė į VLIKą, kur kagebistams surinko reikalingų informacijų. Jo pagalba Saugumas (KGB) rengė organizacijų vadų kompromitaciją. 1957-1960 m. tariamų „Pabaltijo patriotų“ vardu siuntinėjami falsifikuoti laišškai ne tik lietuviams, bet ir Vokietijos „Bundestago“ atstovams ir žydų organizacijoms.

Autorius šiek tiek prisimena, kad neatsisakyta priemonių kompromituoti kai kuriuos veikėjus, bet nerašo, kaip bandė šmeižti Tomą Venclovą. Vartoti Amerikoje spausdinti ant Amerikos lietuvių tarybos blankų antisemitiniai straipsniai.

Autorius aiškina: „Argi emigracijos rašytojai, menininkai, artistai, solistai negalėjo aktyviau bendrauti su savo profesijos draugais (Sovietų Sąjungoje)? Gal R. Vaigauskas yra KGB veiklos metodų diletantas ir nežino, kaip buvo kontroliuojami ir viliojami tie kontaktai“, - rašo Genocido ir rezistencijos centro narys doc. dr. Arvydas Anušauskas.

Vaigausko nelaimei išliko visos KGB sudarytos „nepageidaujamų kontaktų“ statistinės lentelės, naudotų agentų sąrašai, užsieniečių sekimo planai. O kur dar korespondencijų slaptas skaitymas, atvykusių sekimas ir pokalbių pasiklausymas?

1956 m. R. Vaigauskas tapo KGB PGU (užsienio žvalgybos) mokyklos klausytoju. Ją baigęs R. Vaigauskas džiaugėsi įdomesniu tarnybos laikotarpiu. Ilgalaiškės komandiruo-tės kapitalistinėse šalyse: 1960-1963 (JAV), 1969-1971 m. (Anglijoje). Čia dalykai ne visai išdegė. Dėl KGB pabėgėlių 1971 m. atsidūrė Anglijos nepageidaujamų asmenų sąrašė.

Detaliai aprašo darbą egzotiškame Bangladeše. 1983 m. išėjo į atsargą, bet ryšys su

KGB nebuvo nutrauktas. Dirbdamas „Inturiste“ tapo „Lietuvos“ viešbučio direktoriumi. Dirbo sovietinės Lietuvos „Užsienio reikalų“ ministerijoje. Kokie „užsienio reikalai“ ten buvo atliekami, buvo aišku. Tolesni ryšiai buvo palaikomi su KGB veikla kartu ir su kitais KGB veikiančio rezervo karininkais. Knygoje jis to neslepia. Bet kokie iš tikrųjų jo darbai, metodai ir uždaviniai, jis nepaaiškina. Pagal A. Anušauską, R. Vaigauskas toliau organizavo sekamų asmenų slaptų pokalbių įrašymą ir slaptas kratas.

„Lietuvos“ ir „Neringos“ viešbučiai buvo skirti užsieniečiams, nes juose buvo įrengti slapto pasiklausymo aparatai ir viešbučius kontroliavo etatiniai bei KGB rezervo karininkai.

Besilankant Lietuvoje Juozui Kojeliui, su juo susitiko ir R. Vaigauskas. Visas pokalbis buvo įrašinėjamas nuo pradžios iki galo. Pokalbio metu J. Kojelis pasakojo apie savo šeimą, bet pasisakęs kaip Lietuvos nepriklausomybės šalininkas, savo kelionės išpūdžių nepasakojo. Tai, ko neišgavo Vaigauskas, buvo bandoma išgauti per viešbučio tarnautojus, KGB užverbuotus. Pokalbio metu buvo padaryta J. Kojelio asmeninių daiktų krata. 1986 m. birželio 11 d. KGB darbuotojai Ruginis, Kubilius ir Usačov tarp J. Kojelio daiktų rado ir perfotografavo rankraštį *Edvardas Trumpa. Prisiminimai apie mokslą, darbą ir jaunystę*.

Daug dalykų apie KGB R. Vaigauskas nutyli. Juokingai atrodo jo bandymas sulietu-vinti KGB. Atsiminimuose KGB vadinama „VSK“, lyg tai būtų lietuviška įstaiga, lyg visi dokumentai nebūtų surašyti svetima kalba. Pagal A. Anušauską, R. Vaigauskas bando KGB tarnybą priskirti Lietuvos tarnybai; žodžio LTSR taip ir nepamini.

KGB patrioto Ričardo Vaigausko knyga gerokai nuobodi. Bet ne dabartinės Lietuvos gyventojams; visos bolševikinio elito naujos knygos tuoj išperkamos.

(Straipsnyje kelios gerb. A. Anušausko mintys, paimtos iš žurnalo *Atgimimas*).

Patriotizmo stoka gresia valstybingumui

IGNAS MEDZIUKAS

Iš žiniasklaidos, gaunamų laiškų, atvykstančių iš Lietuvos žmonių ar patiems apsilankius, susidaro vaizdas, kas dabar vyksta Lietuvoje.

Lietuva, nors ir lėtai, žengia į priekį: didėja gamyba, daug aukštosiose mokyklose studentų. Tačiau jau dabar trūksta darbininkų specialistų, nes apie 350,000, o gal ir daugiau, išvykę ir pasisklaidę pasaulyje uždarbiauti, nes Lietuvoje žemos algos ir pensijos. Kaimai ištuštėję. Čia likę daugiausia seno amžiaus žmonės, jaunimo beveik nematyti. Dabartinė vyriausybė, susidariusi iš keturių kairiųjų partijų. Kiekviena žiūri savo partinių interesų, kaip daugiau nugvelbti pinigų, gaunamų iš Europos sąjungos.

Labai sumažėjęs gimstamumas, nes valdžia į tai nedaug kreipia dėmesio, todėl masiškai uždaromos mokyklos. Lietuvoje vis daugiau matyti svetimtaučių iš Gudijos, Azijos ir Afrikos. Lietuvos erdvę saugoja NATO lėktuvai, bet lietuviai turi tarnauti Afganistane, Irake. Jų išlaikymas Lietuvai išdui daug kainuoja. Lietuvius okupuoja nauja vergija – alkoholis.

Pagirtinas dalykas, kad Lietuvos jaunimas veržiasi į mokslus. Mano viena giminaitė, jau vyresnio amžiaus, užauginusi tris vaikus, stengėsi įgyti daugiau mokslo. Nepasitenkindama turētu specialybės diplomu, ji su dideliu ryžtu stengėsi ir pasiekė magistrės laipsnio. Kitos giminaitės vyras, vidurinės mokyklos mokytojas matematikas, irgi siekia magistro laipsnio, tikisi jį šiemet gauti.

Gydytojai nėra gerai atlyginami, bet specialistai stengiasi, be tiesioginių pareigų, gauti konsultacijas ar dalyvauti klinikiniuose vaistų tyrimuose. Gražu, kad siekiama mokslo, bet vyriausybės pareiga patvarkyti taip, kad Lietuvos aukštosios mokyklos ruošų specialistus savo kraštui, o ne užsieniui. Atrodo,

kad kai kuriems seimo nariams labiau rūpi pasikelti sau atlyginimus ar gaunamus priedus, bet ne jų atstovaujamų piliečių gerovė.

Vienas mano pažįstamas inžinierius, dabar jau pensininkas, siūsdamas Naujųjų metų sveikinimą, parašė ir apie save. Štai jo laiško ištrauka.

“Kaip visuomet, mes gyvename gerai, daug keliaujame po Lietuvą. Finansinė mūsų padėtis patenkinama. Vaikai, anūkai mus myli, lanko. Viena blogybė – beviltiškai senstame, daug išeina amžinybėn draugų ir giminių, dar nesulaukę seno amžiaus. Šiais metais turėjau galimybę atvykti į jūsų kraštus, tačiau Amerika manęs neatraukia, nes aš pykstu už “pavogtą” dukterį (ji gavo žalią kortelę) ir kitus gimines. Ypačiai pykstu už Jaltos ir Potsdamo sutartis, kai JAV prezidentas Lietuvą padovanojo sovietų vergijai ir didelė tautos dalis buvo išnaikinta: nužudyti, ištremti, priverčiamų darbų stovyklose išmarinti badu ir nepakeliamais darbais”.

Šia proga tenka prisiminti JAV ambasadorių Bullitt, kuris tris valandas trukusiame pokalbyje mėgino perkalbėti prezidentą Ruzveltą dėl pagalbos Sovietų Sąjungai. Juk reikėjo, kad ji išsižadėtų po karo visų svetimų užimtų žemių. 1942 m. ambasadorius Bullitt įteikė memorandumą, kuriame išpėjo JAV administraciją, kad iš Maskvos būtina pareikalauti pasitraukimo iš užimtų svetimų teritorijų, ir kad tai reikia padaryti, kol Rusija reikalinga Vakarų pagalbos. Vėliau, jis tvirtino, būsią per vėlu. Į ambasadoriaus Bullitt siūlymus JAV prezidentas neatsižvelgė. Taigi nors formaliai nebuvo perleistos neteisėtai okupuotos teritorijos, bet prie naujos okupacijos privedė amerikiečių ir anglų politinis trumparegiškumas ir nesuvoikimas sovietų siekiamų tikslų. Šią klaidą pavergtoms tautoms reikėjo apmokėti krauju ir daugybe aukų.

Tiesiog neįtikėtina, kad praėjus 15 metų po Nepriklausomybės atstatymo 51% lietuvių moksleivių nesididžiuoja ar net gėdinasi būti lietuviais. Tai ar ne laikas kreiptis į svetimtaučius, kurie Sauerveino pavyzdį primintų: *lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt...* Per 15 metų nuo Nepriklausomybės atstatymo Lietuvos mokyklose nebuvo giedamas Lietuvos himnas. Dabar jau žada mokyklose jį įpilietinti. Birutė Valionytė, buvusi Atkuriamojo akto signatarė, praėjusių metų kovo 11 kalbėjusi seime sakė: “Būti patriotu nemadinga. Tik 48% abiturientų teisingai nurodė valstybės atkūrimo datą, būtent 1990 m. kovo 11. Tai kur gi eina Lietuvos mokykla? Ar pedagogai vis dar žiūri į jaunimo auklėjimą pro raudonus akinius?

Krašto ekonomija didėja. Tai matyti ne tik Vilniuje, bet ir provincijos miestuose. Galima spėlioti, kad Lietuva per keletą metų pasieks Vakarų Europos lygį. Bet reikia, kad jos gyventojai būtų sąmoningi piliečiai, dalyvautų demokratijos procese, pažintų savo istoriją, didžiuotųsi esą lietuviai ir tikėtų į savo ateitį Lietuvoje, negalvotų, kad svetur pinigai lengvai krinta į kišenes. Demokratija Lietuvoje turi įsitvirtinti, bet ji turi būti pagrįsta tautinėmis, religinėmis ir moralinėmis vertybėmis. Ypačiai reikia kreipti dėmesį į jaunimą, pažadinti jį iš dvasinio nuopuolio ir traukti iš klampios kosmopolitizmo pelkės.

Prezidentas Valdas Adamkus, kalbėdamas surengtame prezidentūroje sausio mėn. pradžioje pasitarime apie vadovėlius, pilietinį, tautinį bei patriotinį ugdymą, sakė: “Metas rimtai svarstyti, ar patriotizmo samprata, tiksliau jo stoka, mūsų visuomenėje netampa grėsme mūsų sąmoningam valstybingumui? Ar nepriejome prie pavojingos ribos, kai, pavyzdžiui, jaunimas iš patriotizmo pasišaipo?

Toks tas gyvenimas

*Diena nueina...
Dienos ateina...
Vis kitos ir kitos
lyg užsakytos.
Viską jos keičia,
savaip išmaino:
vakaras temsta,
Vėl švinta rytas.
Augam, kaip medžiai,
svajonių marios...
Bet viltys dūžta,
Ar nusipelnom?
Vėl nauji siekiai
lyg susitarę
kviečia pakilti
į gėrio kalną.
Ir kylam, kopiam
skausmą pamišę –
toks tas gyvenimas...
Ar jį suprasi?
Džiaugsma praradę,
pykštam ir nirštam,
tai vėl svajojam,
kad laimę rasim.*

JANINA MARCINKEVIČIENĖ

ŠI SAVAITĖ LIETUVOJE

Seimo pirmininkas JAV-se

Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas susitikimuose su JAV politikais Vašingtone aptarė bevizio režimo klausimus, skelbia BNS-LGTIC. Jis prašė Demokratų partijos frakcijos seniūną Richard Durbin paremti Lietuvos siekį tapti bevizio režimo su JAV programos nare. Pažymėjo, kad Lietuva ir toliau vykdys bevizio režimo su JAV programos kelio gairių planą. JAV piliečiai gali vykti į Lietuvą be vizų, lietuvių bevizių kelionių į JAV galimybės siejamos su naujų, labiau apsaugotų nuo padirbimo dokumentų išdavimu bei būtinybe sumažinti buvimo joje tvarkos pažeidimus.

A. Paulauskas susitikime pažymėjo, jog Lietuva kartu su Latvija ir Estija siekia, kad būtų užtikrinta ŠAS (NATO) Baltijos valstybių oro erdvės patruliavimo misijos tąsa.

Skandalo atoidžiai

Lietuvos musulmonai nusprendė tyliai protestuoti prieš Europoje spausdinamas pranašą Mahometą pašiepiančias karikatūras. Lietuvos musulmonų unitų dvasinio centro Muftiato valdybos pirmininkas muftijus Romualdas Krinickis teigė nepateisinąs kolegų rengiamų išpuolių – būtų užtekę surengti taikias demonstracijas prie Danijos ambasadų. Lietuvos arkivyskupas Sigitas Tamkevičius pasmerkė Vakarų spaudą ir ją gynusius ES pareigūnus. Jo nuomone, niekas neturi teisės tyčiotis iš žmogaus ir religijos.

Lietuvos Žurnalistų etikos inspektorius Romas Gudaitis pareiškė, kad dienraštis *Respublika* pasielgė nederaimai, perspausdindamas tas karikatūras. Naudojimasis saviraiškos laisve demokratinėje visuomenėje nėra absoliutus – jis nesuderinamas su religinės nesantaikos kurstymu.

Po Sirijoje, Libane ir Afganistane įvykusių protestų ir smurto, Afganistano Goro provincijos, kur tarnauja Lietuvos vadovaujamos atkūrimo grupės, Lietuvos ir Danijos karių operacijos yra apribotos. Jiems sumažintas užduočių, susijusių su išvažiavimu į provinciją skaičius, skelbia DELFI-BNS.

Lankėsi Lenkijos pareigūnas

Lietuvos vasario 7-9 d.d. lankėsi Lenkijos užsienio reikalų ministerijos sekretorius Stanislavas Komorowskis – Lietuvos ir Lenkijos tarpvyriausybinio bendradarbiavimo tarybos Lenkijos koordinatoriumis. Susitikimuose su Lietuvos pareigūnais aptarti tolesnis Lietuvos ir Lenkijos dvišalis bendradarbiavimas, bendri abiejų valstybių projektai transporto ir energetikos srityje, ES klausimai.

Su užsienio reikalų ministriu Antanu Valioniu kalbėta apie Europos energetinio saugumo būtinybę. Vasario 8 d. svečias susitiko su Lietuvos seimo nariu Andriumi Kubiliumi bei kitais aukštais pareigūnais.

Nauji paskyrimai

Prezidentas Valdas Adamkus vasario 9 paskyrė naujuosius Lietuvos ambasadorius Ukrainoje ir Jungtinėse Tautose. Nuo vasario 10 d. Lietuvos ambasadoriumi Kijeve skiriamas Kovo 11-osios akto signataras Algirdas Kumža. Pernai kadenciją baigęs Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Viktoras Baublys tapo naujuoju Lietuvos generaliniu konsulu Karaliaučiaus srityje. Naujuoju ambasadoriumi JT nuo vasario 20 dienos skiriamas URM sekretorius Dalius Čekuolis. Jis pakeis Gediminą Šerkšnį.

Taip pat baigiasi Lietuvos ambasadorių kadencijos Suomijoje, Danijoje, JAV, Kinijoje, Graikijoje. Nepaskirti ambasadų Portugalijoje ir Argentinoje vadovai, taip pat reikia skirti ambasadorius Moldovoje ir Rumunijoje, rašo BNS.

Išaugo eksportas

BNS-DELFI žiniomis, Lietuvos eksportas pernai, palyginti su 2004 m., išaugo 27.1% iki 32.8 bln. litų, o importas – 25% iki 42.9 bln. litų. Praėjusiais metais daugiausia eksportuota į Rusiją (10.4% viso eksporto), Latviją (10.3%), Vokietiją (9.4%) ir Prancūziją (7%). Daugiausia importuota iš Rusijos (27.8%), Vokietijos (15.2%), Lenkijos (8.3%) ir Latvijos (3.9%). Eksportas į Europos sąjungos valstybes sudarė 65.4% viso eksporto, importas iš jų – 59.1%. Didžiausią Lietuvos eksporto dalį sudarė mineraliniai produktai (27.5%), mašinos ir mechaniniai, elektros įrenginiai (12.4%), tekstilės medžiagos ir jos dirbiniai (9.2%). Daugiausia importuota taip pat mineralinių produktų (25.6%), mašinų ir mechaninių bei elektros įrengimų (17.9%), transporto priemonių ir įrenginių (11.7%), praneša BNS-DELFI. Žinovų teigimu, labai svarbu, kad metų pabaigoje pradėjo didėti investicinių prekių importas, nors metų eigoje jų buvo sumažėję nuo 18 iki 16%.

Kilo pasitikėjimas

Lietuvai vasario pradžioje sėkmingai išplatinus 400 mln. eurų (1.38 bln. litų), tarptautinėse rinkose tai nuskambėjo, kad sugebama pasiskolinti pigiau už euro nares Graikiją ir Italiją. BNS-DELFI rašo, kad laikraštis *International Financing Review* tai pavadino precedento neturinčiu atveju, kai nauja ES nare, kurioje dar neįvestas euras, investuotojai pasitiki labiau nei senosiomis narėmis.

The Financial Times teigimu, tai gali būti paskutinis ir esminis valstybės įrodymas, kad ji pasirengusi įsivesti eurą. *Euroweek* pažymėjo, kad Lietuva parodė kitoms ES šalims, kaip sėkmingai išplatinti euroobligacijų emisiją. Finansų analitikai gyrė mažą Lietuvos biudžeto deficitą bei gana nedidelę infliaciją. **RSJ**

Toronto policijoje daugiau kaip 30 metų dirbęs serž. Juozas Gataveckas 2005 m. lapkričio mėn. gavo “Exemplary Service” medalį. Nuotraukoje jo žmona Kristina ir Toronto policijos vadas Chief Bill Blair (dešinėje), irgi dirbęs Kanados-Lietuvos policijos mokymo programoje, kuriai vadovauja Ted Price

Pažaislio vienuolynas

“Saulėi leidžiantis, pagalvok apie save”

LILĖ MILUKIENĖ

Neseniai Kaune išleista kasėtė apie Pažaislio vienuolyną. Vaizdo kasėtės autoriai: scenarijus – Nijolės Baužytės, direktorius – Virgilijus Kubilius, filmininkai – Valdas Digi-mas, Marius Bagdonavičius,

Remigijus Navickas, garso ope-ratorius – Anatolijus Tetiušinas. Tekstų anglų kalba autoriai: se-selė kazimierietė Margaret Pet-cavage, seselių kazimieriečių kongregacija ir Algis Liepinai-tis. Vertė Loreta Stukas, reda-gavo seselė kazimierietė Mar-garet Petcavage.

Visas ansamblis Pažaislio vie-nuolyno pastatų ir erdvės yra Kauno marių pusiasalyje, spin-dintis tarp Nemuno vandens, dangaus ir miškų. Šis vienuoly-nas yra vienas iš reikšminges-nių baroko architektūros pa-minklų Rytų Europoje. Kasėtė išleista anglų kalba. Vienuolynas pristatomas nuo pat jo kūrimosi pradžios. Teks-tas lydimas klasikinės ir tauti-nės muzikos. Papasakota vie-nuolyno pradžia: 1667 m. šven-tovės ir viso pastatų ansamblio fundatorius ir statytojas Lie-tuvos Didžiosios Kunigaikštys-tės kancleris Kristupas Zig-mantas Pacas; jis padovanojo vienuolyno pastatus kamen-dulų vienuoliams ir taip tapo jų steigėjas Lietuvoje. K.Z. Pa-

cas norėjo, kad šioje vietoje žmogus rastų taiką ir ramybę; kad malda kiltų į dangų už fun-datorių ir jo šeimą, už Lietuvą ir jos žmones. Pačioje švento-vėje yra užrašyti žodžiai sie-noje: “Saulėi leidžiantis, pagal-vok apie save”.

DVD kasėtėje rodoma vie-nuolyno istorija – nuo vienuo-lyno pastatų statybos – švento-vės 1667 m. Vienuolynas buvo niokojamas rusų caro laikais – 1832 m. Tada caras Mikalojus I atidavė jį rusų ortodoksams. Buvo išplėstas šventovės alto-rius, išvežtas Stebuklingosios Motinos paveikslas ir pastatyta rusų ikona. Freskos užtepliotos ir perdažytos kamendulų vie-nuolių baltos uniformos į juo-dos spalvos rusų ortodoksų. (Stebuklingosios Motinos pa-veikslą Lietuva atgavo tik 1928 metais).

Po to vienuolyną niokojo

Napoleono kariai, vokiečiai, o labiausiai buvo suniokotas so-vietų okupacijos metais – pa-verstas sandėliu, o po to – psi-chiatrine ligonine. Tiktai 1978 metais buvo perduotas M.K. Čiurlionio muziejui, po truputį menininkų buvo restauruoja-mas. Nuo 1992-ųjų Pažaislio vienuolynas perėjo į seselių kazimieriečių rankas.

Palengva vyksta restauravi-mo darbai. Daug kas atlikta, bet darbai dar truks daugelį metų, kol viskas bus sutvarkyta. Kiekvieną pavasarį vienuolyne vyksta simfoniniai koncertai, kuriuose dalyvauja pasaulinio garso muzikai. Dažnai dalyvau-jantys koncertuose komen-tuoja, kad čia yra ypatinga vieta – jaučiama ramybė ir nepa-prasto grožio aplinka. Maloniai patraukia žydintys obelų laukai, ošiantys didingi ažuolai, o žiūrint DVD beveik galima “už-uosti” kvepiančių liepos žiedų kvapą alėjoje...

Kasėtės trukmė – beveik valanda, tačiau autoriai sugebė-jo tikrai daug pasakyti ir paro-dyti. Tai labai vertinga dovana mūsų namams, kitataučiams draugams. Norintys išigyti filmą *Pažaislio vienuolyno idilės* VHS ar DVD formate (anglų kalba), gali kreiptis: Sisters of St. Casi-mir – Lithuania, Pažaislio Con-vent, T. Masiulio g. 31, 3041 Kaunas, Lithuania.

Inž. Algis Liepinaitis, ilga-metis Pažaislio vienuolyno rė-mėjas ir mylėtojas, netikėtai iš-keliavo amžinybėn 2005 m. spa-lio 21 d. Čikagoje.

1 - Pažaislio ansamblis - vienas gražiausių baroko architektūros kūrinių;

2 - paradiniai Pažaislio ansamblio vartai
Ntr. iš albumo *Kaunas*

Raupsais sergančių ligoninė

Leprozoriumas prie Klaipėdos. Nuo 1897 m. iki Antrojo pasaulinio karo pabaigos 1944 m.

MED. DR. LEONARDAS POVILIUNAS

Antrojo pasaulinio karo metu leprozoriumas buvo sugriautas. Dabar tenai ošia medžiai, šniokščia Baltijos vėjas. Ten dabar parkas, tačiau prieš Antrąjį pasaulinį karą Klaipėdoje gyvenusių žmonių mintyse dažnai iškyla šviesus pastatas su raudonu stogu ir bokšteliu, iš kurio laikrodinis skambiai mušė valandas. Dar 1990 m. buvo gyvų žmonių, vienaip ar kitaip prisimenančių leprozoriumą (ypač 1939 m.).

*
Prie Klaipėdos miško vie-numoje tarp medžių šviečia bal-tas frontonas su laikrodžiu ant stogo. Prisiartinus įžiūrima aukšta tvora, kuri supa šį pasta-tą. Už šitos paslaptingos tvoros yra sodas su mėgstamiausiom gėlėm. To gėlyno vidury stovi šviesus, gražus namas.

Per mūsų nugaras pereina šaltas drebulys, kai atsitiktinai einam pro šalį, netoli sporto aikštės link miško, netoli žie-mos geležinkelio, netoli šunų kapinių bei dviračių tako į Strauvilą ar į girininkiją. Šitas šalia esantis “rojus” yra vienin-telis Europoje Klaipėdos lep-rozoriumas. Jame gyvi palaidoti žmonės, kuriuos pasaulis jau nurašęs iš gyvųjų ir sveikųjų tarpo. Jie žino, kad su išoriniu pasauliu neturi nieko bendro, kad kiekvienas sveikas žmogus nuo jų bėgtų... Jie neturi jokios vilties kada nors dar kartą iš-vysti savo tėviškės miestą, gim-tąjį kaimą, tėvų namus. Jiems

tik čia, uždarytiems, tvorų ap-suptiems galima būti. Jokios kelionės į išorę (į jūrą, kalnus) jiems negalimos.

Klaipėdos leprozoriumas, įsteigtas šiaurinėje Klaipėdos apskrities dalyje, buvo vienas iš tuometinėje Europoje esančių raupsų židinių. 1848 m. viena lietuvė tarnaitė per valstybinę sieną raupsus pernešė į Užpur-vius (Aschpurven), 1863 m. ją atnešė žydas prekiautojas. 1880 m. lietuvis bernas užkrėtė daug klaipėdiečių. Valdžia griebėsi priemonių. Klaipėdoje apsilan-kė Robertas Kochas, kurio pa-tarimu parinkta vieta leprozo-riumo statybai.

1897 m. Klaipėdos pakrašty atidarytas leprozoriumas. Izo-liuota 15 ligonių. Dėl griežtos izoliacijos krašte raupsai išny-ko, bet sergantieji gabenami iš visos Vokietijos, iš Afrikos, iš Paryžiaus. 1930 m. leprozori-ume buvo 40 ligonių. Vyrų buvo daugiau nei moterų. Vaikų ne-buvo. Net raupsuotų tėvų pa-gimdytas kūdikis liko visiškai sveikas. Buvo daug šeimų, ku-rios leprozoriume gyveno izo-liuotos.

*
Paskutinis ligonis – atvykęs iš Afrikos. Grünheidenų šeima Afrikoje turėjo kavos plantaciją ir cukraus fabriką. Tuo laiku, kai žmona buvo Afrikoje, vyras su dviem vaikais izoliuotas Klaipėdos leprozoriume. Tėvas ir duktė greitai mirė, o sūnus, užsikrėtęs 17 m. amžiaus, jau sulaukė 70 m. amžiaus. Liga jį žiauriai sužalojo. Pirštai atkritę, nosis sunaikinta, visai apakęs...

Buvęs leprozoriumas prie Klaipėdos

1944 m. leprozoriume liko tik penki ligoniai. Apie juos sklido prieštaringos žinios: vokiečių spaudoje – šie ligoniai evakuoti, bet ligonis Grünheidenas pabė-go ir karo metu pateko į rusų rankas; nugabentas į Latviją... Tolesnis jo likimas nežinomas. Sovietų spauda rašė, kad vokie-čiai ligonius sušaudė.

Karlas Grünheidenas lep-rozoriume praleido daugiau kaip 50 metų, tačiau kokio am-žiaus mirė, nežinia.

*
Leprozoriumo gyventojai užsispyrusiai rodė norą gyventi. Jie tikėjosi pasveikti, tad negal-vojo apie savižudybę, bet ir pa-sveikę jie norėtų likti leprozo-riume... Netgi įvyko stebuklas: Ana S., kaip visiškai pasveiku-sią, norėta iš ligoninės išrašyti, bet ji, užuot džiaugusis esanti sveika, gaudžiai verkė ir mal-

davo gydytoją jokių būdu į išo-rinį (sveikųjų) pasaulį neišsiųs-ti. Ji jau neturėjo jokių artimų-jų. Motina mirus leprozoriu-me... Kai ji sveikųjų pasaulyje pasirodys, kiekvienas bijos su ja bendrauti, bijodamas užsi-krėtimo... Šių argumentų pa-veiktas dr. Fehre leido jai likti leprozoriume iki jos mirties.

*
Ligoninėje (leprozoriume) personalo pakankamai: vyres-nioji seselė, stacionaro seselė, gailestingosios seselės, trys mo-terys patarnautojos... Buvo kiemsargis. Dukart per savaitę atvykdavo iš Klaipėdos gydyto-jas. Jis reikalavo griežtos izolia-cijos. Seserys ir personalas iš leprozoriumo galėjo išeiti tik gydytojui leidus.

Kiekvienas ligonio noras išklausomas. Ligoniam leidžia-ma daryti ką nori. Jiems galima muzikuoti (groti), žaisti, šokti... Laiškų jie savo savišiam rašyti negalėjo. Juos parašydavo se-serys. Daugelis ligonių su išori-niu pasauliu nenorėjo turėti jokių ryšių.

Kiekvienas sekmadienis – ligonių lankymo diena. Siau-ram artimųjų ratelyje (su gydy-tojo leidimu) galima ligonius aplankyti. Moteris B., gyvenan-ti netoli leprozoriumo, gauna gydytojo leidimą 14 dienų iš ei-lės lankyti savo dvi mažametes dukreles. Ji vaikšto su jom besi-šnekučiuodama po sodą, tačiau jai negalima mergaičių paliesti nei rankom, nei veidu prisi-glausti...

*
Raupsais užsikrėtę, gyven-dami leprozoriume apie savo ligą visą laiką negalvodavo. Jie ne visą laiką blogų minčių pris-lėgti. Dažnai jie rodydavo linksmumą ir išdykumą, netgi siautimą. Iš nuobodulio ir jų arogantiškas įsisiautėjimas

(ūbermut), kartais taip prasi-veržia, kad iniciatoriam (kurs-tytojam) reikėjo įsteigti vienu-tę, kur jie uždaromi įsisiautėję...

Vasaros naktim jie iki vi-durnakčio neidavo miegoti. Šviesiom naktim kiemsargis mandolina pagrodavo tautines dainas, šokius, o ligoniai dai-nuodavo ir šokdavo, nes ligo-niam čia nieko netrūksta...

Vienu metu pasklido gan-das, kad nuo raupsų gydo kris-talizuotas (kandiszucker) cuk-rus. Leista kiek tik nori čiulpti.

Kiekvieno ligonio gimta-dienis švenčiamas. Toje mažoje šventėje būdavo butelis vyno, pyragas, įteikiamos dovanėlės.

Daug džiaugsmo ligoniam suteikdavo vadinama Skers-tuvių (Schlactfest) šventė, kai gruodžio mėnesį paskerdžiama leprozoriume nupenėta 5 cent-nerių kiaulė, kai valgomos pa-gamintos dešros...

*
Tačiau kai kas taip išsiilg-davo savo gimtų namų, kad mė-gindavo per aukštą tvorą pas-prukti. Vienas lietuvis, kuris jau buvo atsitolinęs nuo lep-rozoriumo per 80 km, po kelių dienų buvo sulaikytas. Tas jo pabėgimas leprozoriumo dar-buotojam sukėlė sunkumų. Juk reikėjo sužinoti, su kuo jis buvo susitikęs. Viename autobuse jis buvo atpažintas, kad serga raupsais. Vienu metu daug žmonių apie tai pranešė gydy-mo įstaigom... O po to aiškini-masis, tyrimai...

*
Kas antrą sekmadienį iš Klaipėdos atvykdavo kunigas, kuris leprozoriume laikydavo pamaldas. Kasmet Kūčių va-karą kunigas irgi atvykdavo. Moterų skyriuje žvakių šviesoje visada žėrėdavo eglutė.

Raupsais sergančių lignonė

Atkelta iš 4-to psl.

Lauke prie įėjimo kabojo paveikslas, kuriame Jėzus išgydo sergantį raupsais lignonį. Ateinančiam dvasiškiui pats raupsų priminimas su drumsdavo nuotaiką, bet kai jis mato blizgančias iš džiaugsmo lignonių akis, ant stalo sustatytas lėkštes ir dovanas, supranta, kad čia kiti kriterijai, negu ten sveikų išoriniame (už tvoros) pasaulyje.

*

Leprozoriumo darbuotojai nusipelno didesnio atlygio, negu dirbantieji sveikųjų tarpe. Jie tą atlygį gauna, nes jie nuolat gyvena pavojuje, bet kada gali užsikrėsti raupsais.

Dabartinė Kotryna pavydėjo lignoniam. Jie nieko nedirba. Jų visi norai patenkinami. Jai ateidavo beprotiška mintis užsikrėsti ir būti tokiai, kaip lignoniai. Ji tai pradėjo daryti – lėkštes esančius likučius valgyti... Tai pastebėjo lignoniai ir pranešė seseriai...

Dr. Fehre klausė, kodėl ji tai daro. Ji pasisakė, kad norėtų būti lignore: nieko nedirbti ir jos visus norus išpildytų...

Jos sveikata buvo kruopščiai ištirta. Ji dar sveika. Jos sveikatą buvo privaloma tikrinti du kart per metus. Jai išaiškintas jos kvailas noras... jo pasekmės... Ji turėjo Dievui dėkoti, kad per savo lengvapėdiškumą neužsikrėtė...

*

Else Pietsch (iš Lippstadt) gavo atgal 1939. XII.13 savo tada rašytą seseriai laišką. Štai kai kurios to laiško ištraukos:

“...Šiandie mes seserų mokyklos mokinės su savo dr. Rocteck esam leprozoriume, kurio vyr. sesuo mus nenoriai įsileidžia, lignoniai irgi nenoriai į mus žvelgia...

Mes siūlom sugiedoti keletą kalėdinių giesmių. Po giesmių sesuo parodo pasitenkinimą. Ji pasakoja kai ką iš savo darbo. Seserim čia dirba 32 metus. Jos darbo pradžioje (1907 m.) čia buvo 190 lignonių. Daugiausia anksčiau čia atvykdavo lignonių iš Lietuvos. Dabar iš Lietuvos lignonių nėra. Leprozoriume niekas neužsikrečia, nes laikomasi griežtų dezinfekcijos taisyklių. Mokinėm parodytos patalpos. Viduriniam pastate gyvena personalas, šoniniuose priestatuose – lignoniai. Kambariai aukšti, šviesūs. Kiekvienam kambari yra radijo aparatas. Salėje padainuojam (*Süsser die Glocken nie klingen*) Maloniau varpai niekad neskambėjo.

Viena lignonė mums rodo savo sergančią ranką ir pasakoja kaip susirgo. Kita lignonė kalbėdama privalo ranka prilaikyti savo apatinį žandikaulį ir jį reguliuoti, nes jis nejudrus. Jos rankų pirštai suluošinti...

Vienutėje gyvena 56 m. vyras, prieš 27 metus apakęs. Užsikrėtė turėdamas 13 metų. Jo nosies beveik nebėra... Jis gali daug ką papasakoti. Spintoje daug knygų, kurių negali skaityti dėl apakimo. Laikraštį jam paskaito kiti ar personalas. Visą informaciją jis gauna per radiją. Gimęs Brazilijoje. Blogai išgyvena čionykštį klimatą. Jo tėvas, brolis ir dėdė mirė nuo raupsų. Jo 80-metė motina ir kiti broliai ir seserys gyvena Rheinpfalce. Jam padainuojam (*Leise rieselt der Schnee*) Tyliai leidžiasi sniegės. Jis širdingai dėkingas...”

*

Raupsai (graikiškai leprōs) – Lepra. Lėtinė infekcinė liga. Jos sukėlėjas – mycobacterium

leprae. Ją atrado 1871 m. norvegų gydytojas G.H.A. Hansenas. Sukėlėjas panašus į TBC lazdelę. Geriausiai sklinda per glitų purvą...

Yra dvi raupsų formos. Pirmiausia užsikrėtus praeina inkubacijos periodas, kartais jis trunka mėnesius, o kartais metus, net dešimtmečius.

Pirmiausia pakitimai odoje (rausvos dėmės, depigmentacija). Nukenčia audinių jautrumas, jų mityba, įvyksta kojų, rankų pirštų suluošinimas, odoje papulų, mazgų susidarymas. Veide ypač matyti ligos simptomai “liūto veidas” (Facies leonina), atsiranda ženklai akyse, nosyje... Vėliau procesas paliečia kepenis, limfines liaukas, skeletą, sėklidę, lignoniai apanka.

Tai metais trunkanti, progresuojanti liga su temperatūros pakilimu, bendru organizmo būklės pablogėjimu, nervų uždegimu (su stipriais skausmais), išsivysto “erythema nodosum”, amiloidozė... Diagnozei patvirtinti daroma užmušto užkrato injekcija ir gaunama reakcija, patvirtinanti ligą.

Anksčiau – nepagydoma liga. Nuo 1940 m. pradėta gydyti chemoterapija: sulfonais (Diaminatriphenylsulfon) ir antibiotikais kombinacijoje (mėnesiais iki metų) gydymo užtikrinimui. Papildomai – kortikosteroidai. Esant paralyžiui ir suluošinimui, subjaurojimui daromos plastinės operacijos...

*

Raupsai priklauso seniausiom infekcinėm ligom. Senų senovėje buvo Egipte, Mesopotamijoje, Indijoje, Kinijoje. Manoma, kad į Europą raupsus pernešė romėnų kariai. Ypač raupsai plito VI ir XIII š.

Antikoje ir vėlyvam viduramžiuje gydytojai raupsuotuosius iš bendruomenių išjungdavo siųsdami į leprozoriumus ar išvarydavo už miesto sienų. Pragyvenimas buvo tik iš elgetavimo. Lignoniai privalėjo nešioti tarškinę ar pūsti ragą, kad sveikiems praneštų, kad jie serga raupsais. Tik po 30-ties metų raupsai iš Europos pradėjo nykti.

Nedideli židinukai buvo likę Norvegijoje, Islandijoje, kurie XX š. užgeso. Dar 1990 m. raupsai gyvavo tropikų ir subtropikų kraštuose (Afrikoje, Azijoje, Lotynų Amerikoje). 1990 m. pasaulyje raupsais sergančių buvo 10-15 žmonių vienam milijonui gyventojų.

1. Margarete Klumbis-Kausch, Ein Paradies vor dem es einem schauderte... Member Dampfboot, 1983, nr. 12, s. 186-187.

2. Brockhaus Enzyklopädie, F.A. Brockhaus-Mennheim, 1990, B 13, s. 292-293.

Seno malūno pastate įsikūręs akmenų muziejus Mosėdyje Ntr. V. Kapočiaus

KANADOS ĮVYKIAI

Sudaryta vyriausybė

Naujasis Kanados ministeris pirmininkas Stephen Harper buvo prisaikdintas š.m. vasario 6 d. Sudaryta nauja vyriausybė - 27 ministeriai: 26 konservatoriai ir vienas liberalas. Du pasirinkimai susilaukė kritikos ir abejonių. Tarptautinės prekybos ministerio portfelį gavo D. Emerson, buvęs liberalų pramonės ministeris. Viešųjų darbų ministeriu paskirtas kvebekietis, konservatorių rėmėjas ir rinkiminio vajuas patarėjas Michael Fortier. Jis taip pat paskirtas į senatą. Kritikai priminė, kad S. Harper, būdamas opozicijoje, kritikavo tokią paskyrimų politiką. Naujoje vyriausybėje, kaip ir buvo tikėtasi, daugiau atstovų iš vakarinių provincijų. Manoma, kad parlamentas pradės darbą balandžio pirmąją savaitę.

Daugiau atsakomybės ir finansinės kontrolės tikimasi iš visų ministerijų ir vyriausybės vadovų. Griežti nuostatai ir viešumas taip pat padėtų drausminti savanaudžius - tokios teisėjo Gomery išvados tyrimo baigiamojoje ataskaitoje. Dvejus metus jis tyrė liberalų valdymo metais 250 mln. dol. iššvaistymą, tariai gerinant santykius su Kvebeko provincija. Tai pati skandalingiausia istorija paskutiniaisiais dešimtmečiais. Teisėjo Gomery 19 pasiūlymų lape numatyta riboti “lobistų” veiklą, politikams dovanojamas lėšas, geriau apsaugoti darbuotojus, pranešančius apie finansinius pažeidimus ir piktnaudžiavimą valstybės lėšomis. Nutarta, kad po dvejų metų bus patikrinta, kaip šie pasiūlymai taikomi gyvenime.

Kanados sveikatos apsauga tarp kitų pasiturinčių šalių užima 11 vietą. Ekonominio bendradarbiavimo ir vystymo organizacija (Organization for Economic Cooperation and Development – OECD), palyginusi 24 ekonomiškai stiprių valstybių sveikatos apsaugą, paskelbė, kad labiausiai savo piliečių sveikata rūpinasi Japonija. Italija – antra, Ispanija ir Prancūzija – trečioje vietoje. Vertinant buvo atsižvelgta į žmonių mitybą, gyvenimo trukmę, ligų kiekį ir kt. rodiklius. Kanada pirmauja, išgyvendinant AIDS, bet susirūpinimą kelia didelis moterų sergamumas plaučių vėžiu. Kanados vyrai pagal viršsvorį – tretieji, moterys – penktos.

Buvęs “Gelbėjimo armijos” (“Salvation Army”) sąskaitininkas yra apkaltintas 2.3 mln. išeikvojimu. Per trejus darbo metus jis sugebėjo melagingu būdu šalpai skirtas lėšas pervesti į savo asmeninę sąskaitą. Šiuo metu jo ištaigingas namas ir prabangūs automobiliai perduoti “Gelbėjimo armijos” žinion, kaip atlyginimas už padarytus nuostolius. Už apgavystę jo laukia teismas. 105 mln. pasisavinimu yra kaltinamas buvęs valstybės gynybos ministerijos darbuotojas Paul Champagne. Sudarydamas melagingas sutartis kompiuterių priežiūrai, jis valstybės pinigus išleido ne tik sau, bet ir leido

neteisėtai pasisavinti kai kurioms verslovėms. Vėliau *Hewlett Packard* bendrovė savanoriškai grąžino neteisėtai gautus valstybės pinigus (146 mln. dol.) Abu išeikvotojai pinigus leido brangiems daiktams ir prabangiam gyvenimui, kelionėms.

Nemokamu važiavimo biilietu visam gyvenimui Toronto Transporto komisijos vadovas pasiūlė pasveikinti naują gyventoją, kuris pasaulį išvydo ne visai įprastoje vietoje. Motina, artėjant gimdymo laikui, kartu su visa šeima skubėjo požeminiu traukiniu į lignonę. Bet nespėjo... Motina, prasidėjus sąrėmiams, išlipo artimiausioje stotyje. Čia, padedant atsitiktiniams praeiviams, ir išvydo pasaulį Mary Kim, ketvirtasis vaikas šeimoje. Atvykę medikai nuvežė jas į lignonę. Įsitikinę, kad abi – motina ir naujagimė - jaučiasi gerai, išleido namo.

Kriminaliniu ir profesiniu aplaidumu kaltinamas buvęs Kanados “Raudonojo kryžiaus” vadovas dr. R. Perault, trys kiti gydytojai ir New Jersey bendrovė “Armour Pharmaceutical”. Teismas ilgai tyrė jų atsakomybę, 1980-1990 metais perpilant AIDS užkrėstą kraują hemofilija sergantiems lignoniams. Daugiau kaip 1000 kanadiečių užsikrėtė šia liga, 20,000 susirgo hepatitu C. Iki 1997 metų mirė apie 3000 naudojusių užkrėstą kraują lignonių. Tai pati didžiausia sveikatos apsaugos nelaimė Kanadoje. Prasidedantis teismas traukia viso pasaulio spaudos atstovų dėmesį, tačiau teisėja apribojo leidžiamos skelbti informacijos kiekį, uždraudė teismo darbą stebėti užsienio žurnalistams.

Dosnia naujametine dovana buvo nudžiuginti Kanados karo veteranai ir jų artimieji. Teismo sprendimu jiems bus išmokėtos palūkanos ir delspinigiai, susikaupę valstybės ižde per daugelį metų. Šis teismo sprendimas liečia apie 30,000 I ir II Pasaulinio karo veteranų, Korėjos karo ir taikos palaikymo veiklos dalyvių. Nuo 1919 iki 1991 metų valstybė, priglaudusi sužeistus veteranus lignoninėse, psichiatrinėse gydymo ar slaugos namuose, tvarkė jų pensijas, pašalpas ir asmenines santaupas, nemokėdama jokių palūkanų. Septynerius metus jie atkakliai siekė nors ir pavėluotos kompensacijos. Teisėjas John Brockenshire pripažino ieškovams ne tik nusavintas lėšas, bet ir baudą valstybei už delsimą - iš viso 4.6 bilijono. Tai didžiausias laimėtas grupinis ieškinys Kanados istorijoje.

Viena seniausių Kanados verslo sričių – kalnakasyba netrukus gali pritrūkti specialistų aukso, deimanto, nikelio, anglių kasyklose. Viena iš priežasčių – darbo rizika, dar atsitinkančios nelaimės. Per šį dešimtmetį 60% kalnakasybos mokslininkų, tyrėjų, inžinierių pasiekė pensijinį amžių, ir pramonė pajus specialistų trūkumą. Paruošti jiems reikia nemažai laiko, nes, be teorinių žinių, reikia patirties. **S.K.**

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS **QUEEN SYRENA TRAVEL**
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite **ALGIUI MEDELIUI** asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800 Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atskviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

ŠALO TELŠIŠKIAI

Telšių šilumos tiekimo linijoje įvyko avarija sausio 20 d. Didžioji dalis telšiškių liko be centralizuoto šildymo. Pirmadienį vyriausybė iš rezervo paskyrė Telšių rajono savivaldybei 200,000 litų avarijos padariniams likviduoti. Tačiau sausio 25 d. Telšiuose be šilumos dar buvo likę 10 daugiabučių. Sausio trečiąją savaitę Lietuvą pasiekus iš Rusijos atėjusiam šaltam atmosferiniam frontui, įsivyravo speigai, siekė 25-30 laipsnių šalčio. Per nepilną savaitę Lietuvoje mirtinai sušalo daugiau kaip 10 žmonių, visi jie rasti gatvėje. Dešimtys benamių ir nuo alkoholio apsvaigusių asmenų nušalo rankas, kojas. Keli gyventojai nuo šalčio nukentėjo, nes nemūvėjo pirštinių, kepurų. Be šilumos trumpam buvo likę Gargždų ir Mažeikių gyventojai, skelbia BNS.

REIKĖJO LATVIJOS DUJŲ

Lietuvą užplūdęs šaltis kai kuriuos šalies gyventojus paliko be šilumos, nors gamtinių dujų tiekimo sistema veikė patikimai. Dėl šalčių Rusijoje Lietuvos dujotiekiuose buvo kritęs slėgis ir reikėjo pradėti importuoti jas iš Latvijos Inčukalnio požeminės dujų saugyklos, tvirtino bendrovės "Lietuvos dujos" technikos direktorius Jonas Janulionis. Gamtinių dujų importo apimtį iš pradžių siekė 1 mln. kubinių metrų per dieną, o vėliau - vos 400,000. Sausio 25 d. jau Latvijos paslaugų buvo visai atsisakyta. Inčukalnio saugykla priklauso bendrovei "Latvijas gaze", kurios pagrindiniai akcininkai yra Rusijos "Gazprom" ir "Itera" bei Vokietijos "E.ON Ruhrgas". Saugykloje daugiausia kaupiamos "Gazprom" dujos, jų taip pat turi "Itera" ir "Latvijas gaze". Inčukalnyje dujų saugojimas kainuoja maždaug 10 JAV dolerių (28.6 lito) už 1000 kubinių metrų. Todėl "Lietuvos dujos" dujas iš Latvijos gauna brangiau negu iš Rusijos.

NAUDOJO MAZUTĄ

Sumazėjus dujų slėgiui kai kurios energetikos bendrovės ėmė deginti mazutą. Šis kuras dar prieš dešimtmetį buvo vienas populiariausių Lietuvoje. Mazuto atsargoms kaupti šalia Vilniaus prieš 12 metų pradėtos įrenginėti didžiulės talpyklos. Nors talpyklos už 70 mln. litų iškilo seniai, iki šiol jos niekam nenaudojamos, nes dar 50 mln. litų reikia geležinkelio atšakai tiesti bei siurblinei ir vamzdynui statyti. Valdininkai dabar nežino, ką apskritai su jomis daryti. Talpyklose galima saugoti 240,000 tonų naftos produktų. Tokio kiekio visiškai Lietuvai pakaktų 90 dienų, rašo BNS-LGTIC.

PARAMA GRUZIJAI

DELFI žiniomis, Lietuvos vyriausybė iš rezervo paskyrė 3200,000 litų dydžio humanitarinę pagalbą Gruzijai, nukentėjusiai nuo energeti-

nės krizės. Sausio 22 d. Gruzijos energetinę sistemą visiškai paralyžiavo Šiaurės Kaukaze susprogdintos dujotiekio atšakos ir "Kavkasioni" elektros perdavimo linijos, kuriomis Gruzijai tiekiamos dujos ir elektros energija iš Rusijos. Be dujų ir su ribota elektros energija liko visa šalis - 4.5 mln. gyventojų, mokyklos, ligoninės, vietinės ir valstybinės institucijos, įmonės, pramonės objektai. Energijos tiekimas iš Rusijos Gruzijai buvo visiškai atnaujintas tik po savaitės, sausio 29 d. Gruzijos prezidentas Michailas Sakašvili tiekimo sutikimus pavadino "sabotažo aktu", už kurią atsakomybė tenka Maskvai. Maskva teigė, kad už sprogimus atsakingos nežinomos ekstremistų grupuotės, rašo BNS.

TIKRINIMŲ REZULTATAI

Lietuvos policijos pareigūnams sustiprinus vairuotojų blaivumo tikrinimą sumažėjo avarių. Sausio mėnesį buvo užregistruoti 386 eismo įvykiai, žuvo 50 žmonių, 443 buvo sužeisti, o dėl nebelaivių vairuotojų kaltės avarių buvo 35 (pernai - 70). Praėjusiais metais sausio mėnesį įvyko 517 avarių, žuvo 72 žmonės, 595 buvo sužeisti. Lietuvos policijos eismo priežiūros tarnyba (LPEPT) 2005 m. pabaigoje ir šių metų pradžioje pradėjo vykdyti griežtesnę kontrolę. Eismo įvykių ir juose nukentėjusių skaičiaus mažinimą pabrėžia Europos komisijos 2003 m. siūlymai. Todėl ir šiemet bus skiriama nemažai dėmesio kelių eismo taisyklių pažeidimų sumažinimui, rašo BNS-LGTIC.

GELEŽINKELIAI NEPELNINGI

Negalutiniais duomenimis, 2005 m. veždami keleivius "Lietuvos geležinkeliai" patyrė daugiau kaip 100 mln. litų nuostolio, skelbia BNS-LGTIC. Keleivių vežimo savikaina pernai sudarė beveik 50 centų už kilometrą. Apie 30% savikainos sudaro geležinkelių infrastruktūros išlaidos. "Lietuvos geležinkeliai" tikisi trečdaliu padidinti keleivių vežimo tarifą 5 centais už kilometrą (nuo 10 centų iki 15 centų). Bus stengiamasi bilietų kainas išlaikyti konkurencines, ne aukštesnes kaip autobusų.

TURISTAI KLAIPĖDOJE

BNS-LGTIC skelbia, kad vis daugiau Švedijos gyventojų per Baltijos jūrą keltais atplaukia į Klaipėdą praleisti savaitgalio ir apsipirkti. Jie aplanko Kuršių neriją, Klaipėdos prekybos centrus, restoranus, naudojami paslaugomis sveikatos ir grožio salonuose, lankosi Muzikiniame teatre. Švedai Lietuvoje labiausiai domisi prekių ir paslaugų kainomis, giria pigesnę negu Švedijoje lietuvišką alų, maistą restoranuose, perka firminius drabužius, avalynę, buitines prekes ir alkoholinius gėrimus. Danai taip pat pradėjo domėtis išvykomis į Lietuvą. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Pats veikė ir kitus veikdino

Jubiliejų atšventės Ontario Londono apylinkės lietuvių telkinio veikėjas

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Stasys Keras gimė 1926 m. sausio 17. 1936 m. mirė tėtė, turėjęs batų dirbtuvę. Liko su mama vieni du. Mokėsi Jonišio pradžios mokykloje ir gimnazijoje, kurioje jam teko garbė būti gimnazijos futbolo (soccer) komandos kapitonu ir veikti po grindyse vokiečių okupacijos metais. Jam teko su Alfonsu Vaišvilu ir vadovauti Jonišio gimnazijoje nuo 1943 m. pavasario veikusio LLS - Lietuvos laisvės armijos - organizaciniame partizaninės veiklos vienetė. 1944-siais karo frontui artėjant LLA vienetas buvo išblaškytas. Tačiau sovietams vėl pakeitus vokiečius, 1945 m. pavasarį Jonišio gimnazijoje atsikūrė LLA organizacija - šį kartą vėl prieš pavergėją iš rytų ateinantiems 45 metams. Deja, Stasio Lietuvoje jau nebuvo. Mama liko viena per sovietų okupacijos dešimtmečius. 1944 m. liepos 23 d. Stasys buvo suimtas ir su kitais išvežtas darbų prievolei į Vokietiją, o iš ten Norvegijon, kurios šiaurėje, prie Narvik'o, darbų batalione sulaukė karo pabaigos 1945 m. gegužės 7 d.

Tų metų rudenį sąjungininkų amerikiečių/britų potvarkiu lietuviai buvo perkelti Vakaru Vokietijon kaip "displaced persons". Tokie išvietinti asmenys buvo globojami kaip karo pabėgėliai. Po ketverių metų betiklio, benamio "dypukavimo" atėjo lemtingieji 1949-ti. Iškviestas visai nepažįstamos lietuvių-amerikiečių šeimos, liepos 16 atvyko Stasys Amerikon, Bostonan.

1950 m. liepos 31 d. Stasys persikėlė į Kanados Londoną, kur jau rudenį pradėjo dirbti naujai čia įsteigtoje "General Motors" (GM) lokomotyvų gamykloje. Jis 1958-59-tais naktimis dirbo, o dienomis pilnu laiku lankė ir baigė "Westervelt Business School". 1963 m. buvo perkeltas dirbti GM įstaigos raštinį darbą. Po metų paskirtas produkcinės informacijos skyriaus vyresniuju (supervisor). Dešimtmečiui praėjus lankė vakarais UWO-Vakarinio Ontario universiteto "School of Business Administration" buhalterijos ir finansų kur-

sus. Tais pačiais 1974-tais paskirtas pramoninės inžinerijos sistemų skyriaus vyresniuju, o 1984-tais Gamybinės inžinerijos sąjungos (Society of Manufacturing Engineering SME), vyresniu tos sąjungos nariu. 1986-tais išėjo į pilnai užtarnautą GM pensiją.

Bet mes, dypukai išeiviai, gyvenom dvejopą gyvenimą - Kanados ir Lietuvos. Susitinkant su kanadiečiais vis reikėjo aiškinti, kas ir kur ta Lietuva, kaip gali komunizmas būti blogas, (net ir veik visiems čia prieš karą isikūrusiems, jau turtingiems, bet paraudusiems lietuviams), ar Lietuva laiminga ir laisva su *Stalino saule*. Dabar dažniau užmirštama, kad kiekvienai metalo kovos už Lietuvą metalai.

Stasio sumaningu 1972-74 m. KLB Londono apyl. valdyba buvo viena veikliausių. Pavyzdžiui, pirmą kartą KLB tarybos metinis suvažiavimas įvyko Londone "Holiday Inn". Ten iškilmingai su puikiu orkestru įvyko ir Naujųjų metų sutikimas, sutraukęs daug jaunimo. Buvo sudaryti ryšiai su Kanados valdžios pareigūnais, siekiant užtarimo ir gerovės Lietuvai. Buvo gauta iš Švietimo vadybos vieno kredito lietuvių kalbos užskaita gimnazijos 13 klasės abiturai. Vak. Ontario universitete veikė "Charlie Brown" lietuvių kalbos kursai. Didžiausias dėmesys buvo skirtas mūsų lietuviškų šeimų atžaloms, remiant jų pastangas UWO lietuvių studentų klube, studentų kvartetui "Rasa". Didžiavomės iškiluoju M. ir D. Chainauskų vedamu Londono ir apylinkių ansambliu "Baltija". Visa tai - šalia tiesioginių darbų pragyvenimui.

Lietuviškoje šeimoje ir lietuviškoje dvasioje Stasys užaugino ir išmokslo dukrą Lydiją ir sūnų Bernardą. Dirbo su skautais, lituanistine mokykla, jos tėvų komitete, "Baltijos" ansambliu,

Stasys Keras Ntr. D. DesRossiers

pensininkų klubui, nemažiau, kaip ir KLB taryboje, būdamas Londono atstovu, ar pirmininku. Jo sumanumo ir nepailstamo optimizmo, energijos visur reikėjo ir netrūko.

Hamilton, ON

A.a. KRISTINOS CHROLAVIČIŪTĖS atminimui, reikšdami užuojautą mamai Marijai, seseriai Ritai, broliams Juozui, Edmundui ir jų šeimoms, giminėms bei artimiesiems *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$25 - E. Gudinskienė (Simcoe), G.J. Kažemėkai; \$20 - G. Agurkienė, A. Bungardienė, E.K. Gudinskai, D. Gutauskienė, K.J. Januškevičiai, O.J. Kareckai, S. Panavienė, E. Repčytė, I. Repečkienė; \$15 - E. Grajauskienė, V.P. Šidlauskai, A.S. Urbonavičiai, A. Volungienė; \$10 - O. Adomauskienė, A. Didžbalienė, J. Paškevičienė; \$5 - F.M. Gudinskai.

A.a. ANICETO POVILAUSKO atminimui \$25 aukėjo G.J. Kažemėkai.

Dėkojame aukojusiems - **PLV komitetas**

St.Catharines, ON

VASARIO 16-TĄJĄ minėsimė šv. Mišiomis šeštadienį, vasario 25, 4 v.p.p. Angelų Karalienės šventovėje, 75 Rolls Ave. Gavus patalpas, bus ir suneštinės vaisės šventovės saliuokėje. Visi kviečiami dalyvauti. **S.Z.**

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

EUROPEAN MONUMENT INC.

- ▲ Trečios kartos paminklų statytojai.
- ▲ Specializuojamės europietišku paminklų stiliuje.
- ▲ Didelis pasirinkimas vazonų ir žvakidžių.
- ▲ Padarome įrašus jau pastatytuose paminkluose.
- ▲ Perkate fabriko kainą.

Skambinti tel.

(905) 339-0409

1-800-539-8224

Adresas: 1144 Speers Rd., Unit 1
Oakville, ON L6L 2X4

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON STE., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Marija Kriaučiūnienė - Metų žmogus

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Jau 39-tą kartą Čikagos Balzeko lietuvių kultūros muziejus pagerbė iškilų asmenį kaip “Metų žmogų” 2005 m. gruodžio 18 d. muziejaus Gintaro salėje. Šį kartą buvo pagerbta Marija Kriaučiūnienė (Mary Krauchunas) už pasidarbavimą Lietuvos laisvei, istorijai, tradicijoms ir kultūrai.

Marija Kriaučiūnienė – aukštaitė, gimusi Lietuvoje. 1942 m. pradėjo mokytojauti Kaune. 1944 m. pasitraukė į Vakarų. Vienoje (Austrijoje) dirbo ligoninėje elektrofizinės terapijos skyriuje. Vėliau Miunchene pradėjo filosofijos-filologijos studijas. 1947 m. ištekojo už Victor Krauchunas. 1949 m. gimė sūnus Raymond. JAV tęsė studijas ir įsigijo laipsnį humanitarinių mokslų srityje. Ji yra buvusi garbės vicekonsulė Čikagoje nuo 1983 m. iki vyro ligos. Yra dirbusi Teisingumo ministerijos imigracijos skyriuje ir yra buvusi oficiali vertėja Cook apygardos teisme.

Ją galima pavadinti savanore-talkininke atidavusia lietuvių ir artimo meilės darbams. Ji priklauso daugeliui organizacijų ir yra gavusi daug žymenų už savo darbus: iš “Immigrants Service League of the Travelers Aid Society of Metropolitan Chicago”, Čikagos Lietuvių moterų klubo, Balzeko muziejaus moterų gildos, Vyčių, “Pioneer Press Volunteer of the Year”. Įvesdinta į “Chicago Senior Citizens Hall of Fame”.

Pagerbtuvių programai vadovavo Elli Katauskas. Po vaišių kalbėjo Stanley Balzekas, jn., LR garbės konsulas Palm Beach, Floridoje, ir šio muziejaus, švenčiančio jau 40 metus, steigėjas, pirminkas, pažymėjęs, kad šis muziejus yra didžiausias lietuvių kultūros muziejus už Lietuvos ribų. Sveikino M. Kriaučiūnienę, nusipelnusią savo darbais ir muziejui.

LR garbės kons. Čikagoje Vaclovas Kleiza kalbėjo apie M. Kriaučiūnienę kaip ypatingą moterį. “Jos gyvenimas spinduliuoja pasiaukojimu artimui, šeimai, tautai. Ji savo darbais liudija žmogiškąsias ir lietuviškąsias vertybes... Jos pavyzdys svarbus ir reikalingas Lietuvai...”

Grazina Liautaud *Lietuvos vaikų vilties* (LVV) komiteto pirmininkė sveikino M. Kriaučiūnienę ir dėkojo jai už jos pasiaukojimą jau nuo pat LVV įsteigimo 1990 m., kai buvo pradėti atvežti vaikai iš Lietuvos su ortopedinėmis negaliomis ir juos lūdinčiomis motinomis ar tėvais. Vaikai buvo gydomi – operuojami “Shriners” ligoninėje Čikagoje ir gyveno “Seklyčioje”. M. Kriaučiūnienė dienas ir naktis išbūdavo ligoninėje su vaikais ir motinomis, vertėjaudama operacijų metu ir įvairiai jiems padėdama.

Dabar kasmet važiuoja į Lietuvą su chirurgo J.

Lubicky daktarų ir seselių grupe vienai savaitei, kur vertėjauja darant operacijas ar konsultuojant. Ją pasitinka apie 200 jos “vaikų”, gydytų Čikagoje, vaikų, kurie jau yra sukūrę savo šeimas, įsigiję universiteto diplomus ir kurie skleidžia savanoriškumo dvasią Lietuvoje.

M. Kriaučiūnienė dėkojo už sveikinimus ir žymenį ir papasakojo trumpai apie savo darbą su LVV vaikais. Ji dėkojo muziejaus vadovybei už surengtą jai pagerbimą ir visiems, atsilankiusiems į jį, ypač LVV savanoriams-talkininkams.

Toliau M. Kriaučiūnienę pasveikino Sigita Balzekienė, suminėjo gautus sveikinimus jai iš sen. Richard Durbin, Illinois gubernatoriaus Rod Blagojevich, ambasadoriaus V. Ušacko ir perskaitė LR gen. kons. A. Daunoravičiaus sveikinimą, kuriame jis M. Kriaučiūnienę pavadino puikia Lietuvos kultūros ambasadore svetimoje šalyje. S. Balzekienė priminė, kad pagerbime dalyvauja ir sūnus Raymond iš New Jersey ir kiti artimieji bei daug svečių iš kitų valstijų.

Po to M. Kriaučiūnienę sveikino dar daugelio įvairių organizacijų atstovų, įteikdami jai gėlių ir kitų dovanų. S. Balzekienė, baigdama programą, dėkojo visiems rengėjams bei atsilankiusiems į šį pagerbimą, kvietė toliau svečiuotis ir šokti.

Buvęs kamendulų vienuolių kompleksas (šventovė ir vienuolynas) Vygriuose, prie Suvalkų Ntr. J. Kuliešiaus

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos ambasada Vašingtone kartu su LB Vašingtono lietuvių apylinkės valdyba JAV sostinėje, Tautinėje bazilikoje surengė Sausio 13-tosios minėjimą. Mišias už 1991 m. sausio 13-tąją žuvusiuosius aukojo kun. L. Labanuskas. Pamaldose dalyvavo Vašingtono ir Baltimorės tautiečiai bei Lietuvos bičiuliai kitataučiai. Po Mišių kalbėjo ambasadorius V. Ušackas, pažymėdamas, kad “prieš 15 metų sausio 13-tosios naktį Lietuvos žmonės, apjuosę savo valstybės nepriklausomybės simbolius ir nepalaužiama valia juos apgynę, parodė, jog laisvės troškimas yra stipriausia jėga žemėje”. Jis dar sakė, kad iš Lietuvos partizanų Sausio 13-tosios didvyrių bei visų žuvusių už nepriklausomybę buvo perimta laisvės dovana.

Lenkija

Navinykų pagrindinės mokyklos mokinių dainų ir šokių ansamblis “Bildukai” praėjusių metų rudenį atšventė savo veiklos 20 metų sukaktį. 1985 metų rudenį, mokyklos direktorės A. Sidarienės paskatintas, mokytojas H. Karčiauskas pradėjo mokinius mokyti tautinių šokių. Greitai jam į pagalbą atėjo mokytojai J. Vaina ir D. Dzemionaitė. Drabužius šokėjams pasiuvo kaimo moterys. Tik 1993 m. jau iš nepriklausomos Lietuvos buvo gauta gražūs tautiniai drabužiai. O 1998 m. taipgi iš Lietuvos parsivežta liaudies instrumentų: kanklių, skudučių, dūdelių. Per 20 metų darbavosi šie vadovai (niekadados nebuvo vieno vadovo): H. Karčiauskas, J. Vaina, D. Dzemionaitė, T. Staškevičius, K. Sidaris, G. Karnečkienė, I. Berneckaitė. Vieni vadovai mokė šokti, kiti dainuoti, groti instrumentais. Ansamblio repertuarą sudarė liaudies dainos, šokiai, žaidimai, giesmės, vaidinimai. Per 20 metų sušokta daug šokių, išdainuota daug dainų, surengta programų įvairiomis progomis. “Bildukai” pasirodydavo ne tik vietiniams gyventojams, bet išvykdavo programų atlikti ir į kitas vietas Lenkijoje ir Lietuvoje. Pastarojoje lankėsi Marijampolėje, Lazdijuose, Vilniuje; o Lenkijoje – Seinuose, Suvalkuose, Kampučiuose, Bubeliuose, Punske, Barbiškiuose, Vižainyje, Jelenave, Vygriuose, Stary Folvark, Rejoviec Fabryčky, Vengoževe, Žešuve, Varšuvoje, Milnaruose.

Vokietija

Rennhofo pilyje (kur veikia Vasario 16-tosios gimnazija) praėjusį rudenį buvo surengtas Vokietijos susivienijimo minėjimas. Ta proga šioje vietovėje gyvenantys lietuviai turėjo progą pabendrauti su vietiniais vokiečiais. Į pilies salę gausiai susirinko lietuviai ir vokiečiai. Vasario 16-tosios gimnazijos mokytoja Gabrielė Hoffmann ir mokytojas Gintaras Ručys surengė minėjimo programą, sudarytą iš eilių ir muzikos kūrinių, paįvairi-

nant skaidrių vaizdais. Į programos atlikimą įsijungė ir miestelio vokiečių choras, mieliai dalyvaujantis lietuvių renginiuose. Po programos visi vaišinosi svogūnų pyragu ir ilgai bendravo gurkšnodami naujo derliaus vyną.

Australija

Kaip rašoma *Mūsų pastogėje* 2006 m. 1-2 nr. Lietuvoje sulaikytas Australijos lietuvis Juozas Petraitis, kandidatavęs į Lietuvos prezidentus. Jį š.m. sausio 10 d. Vilniuje, Gedimino prospekte, sulaikė Lietuvos pasieniečiai. Bandė jis su savo brangiu automobiliu “Porsche” pasprukti. J. Petraitis įtariamas kontrabandos gabenimu. Pasieniečiai sulaikė ir įtariamojo bendrininkus. Vienas jų yra vilnietis, o kitas Pabradėje gyvenantis Armėnijos pilietis, turintis leidimą gyventi Lietuvoje. Praėjusių metų gruodžio 12 d. pasieniečiai Nemenčinėje, Vilniaus rajone, sulaikė autobusiuką, prikrautą antikvarinių dirbinių: įvairaus dydžio ir formos ikonų, tapytų drobių, medžio drožinių. 2003 m. D. Britanijos policijos pareigūnai kreipėsi į Interpolo Lietuvos biurą, prašydami ištirti J. Petraičio finansinę veiklą. Britų policijai kilo įtarimų dėl didelio pinigų srauto, susieto su J. Petraičiu.

A.a. Augustinas Kubilius, 85 m. amžiaus, visuomenės veikėjas, su šiuo gyvenimu atsisiskyrė antrąją Kalėdų dieną, gruodžio 26, Adelaidėje. Velionis gimė 1920 m. lapkričio 27 d. Žemaitijoje, Kusų kaime, Mosėdžio valsč. Lietuvoje lankė pradžios mokyklą, o suaugusių gimnaziją baigė Vokietijoje. 1946 m. įstojo į kunigų seminariją, kunigu netapo. 1950 m. vedė Rusnę Šilingaitę (buvusio žinomo Lietuvos ministerio S. Šilingo dukterį) ir išvyko į Australiją. Susilaukė vienos dukters ir penkių sūnų. A. Kubilius reiškėsi religinėje ir tautinėje lietuvių veikloje. Priklausė Adelaidės ateitininkams, buvo jų valdyboje. Vienas pirmųjų steigėjų buvo ir lietuvių parapijos Adelaidėje. Reikėjo nugalėti įvairias kliūtis, kad išaugtų Šv. Kazimiero lietuvių parapija. Velionis pasišventusiais darbavosi šioje parapijoje, kol leido jėgos. Jis taipgi įsteigė dr. Pauliaus Jatulio biblioteką, spaudos kioską. 2003 m. velionis išėjo į pensiją. Tais pačiais metais už nuopelnus parapijai ir lietuviškai veiklai metiniame parapijos susirinkime jam buvo suteiktas Lietuvių “Caritas Inc.” Šv. Kazimiero parapijos garbės nario vardas. A. Kubilius keletą metų buvo Australijos lietuvių katalikų federacijos (*Tėviškės aidų* leidėja) valdybos įgaliotinis Adelaidėje. Jis labai rėmė laikraštį *Tėviškės aidai*, siuntė į Lietuvą įvairius išsivijoje išleistus spaudos leidinius, kad tik viskas pasiektų tėvynę. Velionis palaidotas iš Šv. Kazimiero koplyčios “Central Park” kapinėse. Jo liūdi žmona Rusnė, dukra, sūnūs, septyniolika vaikaičių ir keturi provaikaičiai. **J.A.**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius2.00%
180 dienų indėlius2.25%
1 m. term. indėlius3.25%
2 m. term. indėlius3.50%
3 m. term. indėlius3.65%
4 m. term. indėlius3.75%
5 m. term. indėlius4.00%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.3.25%
2 m. ind.3.50%
3 m. ind.3.65%
4 m. ind.3.75%
5 m. ind.4.00%

PASKOLAS

Asmeninės nuo5.00%
nekiln. turto 1 m.5.00%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda”

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

JOLANTA URBIETIENĖ

Lietuvių meno ansamblis čikagiškė “Dainava” tautos kultūros istorijoje jau įrašė gražų 60... Koks kitas kolektyvas dar gali didžiuotis šitokiu brandžiu amžiumi? “Dainava” tikrai turi išskirtinę teisę. Ir, ko gero, ypač todėl, kad šiam unikaliam kolektyvui, sugebančiam suvienyti skirtingose Atlanto pusėje užaugusius, tačiau dainą ir Lietuvą mylinčius žmones, toks metų kraitis – paradoksas – yra tik žavios, energija trykštančios jaunystės požymis...

Ansamblio pradžią pradžia – 1945-ieji. Po Antrojo pasaulinio karo Vakarų Vokietijoje atsidūrė milijonai iš įvairių kraštų pabėgusių ar prievarta darbams atvežtų žmonių. Hanau miestyje, netoli Frankfurto prie Maino, įsikūrė didžiausia lietuvių stovykla Vakarų Vokietijoje. Nors buvo nepaprastai sunku, žmonės kabinosi į gyvenimą, kasdienybei nepasidavę atrado jėgų netgi lietuvišką šokį bei dainą prikelti, tarp kitų tautų pabėgėlių atstovauti savo tautai. Archyvuose rašoma, jog “...prie Joninių laužo, tautybių pasirodyme sušoktas *Kalvelis* buvo į “Dainavą” išaugusio ansamblio tautinis šokis...” Pastarajai šokių grupei vadovavo Ringailė Jonynaitė-Gustaitienė, padedama Veronikos Adomavičiūtės, o 1945-ųjų vasarą susibūrė Vlado Adomavičiaus, Štefos Radzevičiūtės ir Juozo Žemaičio vadovaujamas choras. Tačiau ilgainiui pradėta nebepasitenkinti choru, nepajėgusiu tinkamai atstovauti lietuviams tarp kitataučių. Susidarė grupė žmonių (Albinas Dzirvonas, Eduardas Daniliūnas ir kt.), kurie jautė, kad padėti reikia keisti. 1946-ųjų sausio mėn. įvyko susirinkimas, kurio metu J. Žemaitis pasitraukė iš pareigų.

1946 m. vasarį mišraus ir vyrų choro dirigentu tapo iš Žemaitijos kilęs, Rygoje muzikos mokslų sėmęs Bronius Jonušas. Liuda Valiukaitė, baigusi Kauno kūno kultūros institutą, ėmėsi vadovauti tautinių šokių grupei. Pirmasis didesnis bendras jų pasirodymas įvyko per 1946 m. Vasario 16-osios minėjimą. (Tais pačiais metais L. Valiukaite iš pareigų pasitraukus, tautiniais šokiais vadovauti buvo pakeistas Juozas Žygas).

1946 m. birželį, minint metų sukaktį, ansamblis, pasirinkęs reikšmingą šūkį *Su daina į laisvę!*, buvo pakrikštytas skambiu “Dainavos” vardu. Po to įvyko tarsi kažkoks lūžis: kolektyvas vis dažniau susilaukdavo visuomenės dėmesio ir pagarbos, o iš vadovybės – reikiamos

Džiugus “Dainavos” 60-metis

Čikagiškis “Dainavos” choras, pagarsėjęs savo koncertais ir paminėjęs savo veiklos 60-metį

paramos. Jis buvo kviečiamas dalyvauti įvairiuose Vokietijos miestuose vykusiuose minėjimuose, šventėse, koncertais sveikindavo įžymius svečius. Sekmadieniais giedodavo stovyklos pamaldose, o su religine giesme ir tautine daina bei šoku aplankė daug kitų lietuvių stovyklų.

Nors ansamblis išgarsėjo, buvo baiminamasi monotoniškos, taigi pradėta ieškoti naujos, įdomesnės veiklos krypties, kuri dar labiau trauktų visuomenę. Nutarta sujungti dainą, šokį ir vaidybą. Dvejų metų sukačiai buvo parodytas dramos aktorius Antano Škėmos režisuotas dainų ir tautinių šokių montažas *Kryžkelė*, simbolizavęs tuometinę lietuvių būseną: kur eiti, ką pasirinkti – okupuotus namus, miškus ar svetimą kraštą? Niekas nežinojo, kur likimas nuves.

1948 m. prasidėjusi emigracija retino ansamblio gretas, tačiau išvykusiuosius pakeisdavo naujokai, ir kolektyvas gyvavo. 1949-ieji jam buvo lemtingi. Dirigentui B. Jonušui emigravus Kanadon, ansamblio vadovu buvo pakviestas muzikas Steponas Sodeika, režisieriumi – Gasparas Velička.

S. Sodeika buvo kilęs iš Jurbarko, jo baritonas skambėjo Kaune, daug metų jis dirbo pedagogu, vadovavo chorams. 1944 m. vasarą pasitraukė į Vakarų. S. Sodeika “Dainavą” stengėsi pasukti tautine kryptimi, iš repertuaro bandydamas išbraukti kuo daugiau kitų tautų autorių kūrinių.

Populiarėjanti ir mėgstama “Dainava” ryžtingai atstovavo tautinei kultūrai, koncertuodama ne tik lietuviškose Vakarų Vokietijos stovyklose, bet ir amerikiečių kariams, vokiečių visuomenei. Tačiau įsisiūbavus emigracijai, mažėjant gyvento-

jų stovyklose, buvo pradėta mažinti ir pačių stovyklų skaičius. Tokia lemtis ištiko ir Hanau stovyklą, kuri buvo iškelta į Kempteną. Kartu išsikėlė gero, deja, sumažėjusi “Dainava”, kur, manoma, ir baigėsi jos veikla anapus Atlanto.

Naujas ansamblio gyvavimo tarpsnis prasidėjo dainaviečiams atvykus į Čikagą 1949-1950 m. Dauguma jų Amerikoje neturėjo nei artimųjų, nei pažįstamų, taigi neturėjo kur prisiglausti. Tarp pirmųjų atvykėlių – vienas iš ansamblio iniciatorių, buvęs ilgametis “Dainavos” valdybos vicepirmininkas, vėliau – pirmininkas Albinas Dzirvonas bei buvęs Hanau stovyklos vadovas dr. Antanas Gylis, kurie pasirūpino iškvičiamais, kad likusieji ansambliečiai kuo greičiau persikeltų už Atlanto. 1950-ųjų rugpjūtį pagaliau atvykus ir dirigentui S. Sodeikai, o senesniems Čikagos lietuviams padėjus naujakuriams įsitvirtinti nepažįstamame krašte, buvo nutarta vėl pradėti repetuoti. Pirmasis “Dainavos” pasirodymas, religinės muzikos koncertas, JAV įvyko 1950 m. spalio 8 d. Čikagoje, Šv. Kryžiaus šventovėje, kuri tuo metu buvo lietuviybės židinys.

Kasmet stiprėjantis ansamblis buvo kviečiamas koncertuoti lietuvių bei kitų tautų šventėse, netrukus iškopta ir į didžiąją sceną – surengti koncertai Čikagos “Civic Opera” namuose, Čikagos kultūros centre, dalyvauta renginiuose įvairiose JAV valstijose, Kanadoje. Repertuare – religinė ir pasaulietinė muzika, muzikiniai vaidinimai, lietuvių ir užsienio, pasaulinio garso kompozitorių kūriniai. Bet laikui bėgant, mažėjant narių skaičiui, “Dainavoje” nebeliko šokėjų, instrumentalistų – tik choras,

tačiau vardan tradicijos jis iki šiol vadinamas meno ansambliu.

Daug įžymių rašytojų, muzikų, režisierių, solistų bendradarbiavo su LMA “Dainava”. Mirus S. Sodeikai, ansambliui dirigavo Algirdas Šimkus, Petras Armonas, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Aloyzas Jurgutis, Emilija Pakštaitė-Sakadolskienė, Povilas Mielulis, Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė. 1988-aisiais kolektyvo meno vadovu tapo Darius Polikaitis. Jam pradėjus vadovauti, choras jaunėjo ir stiprėjo, taigi atsirado galimybė pajavairinti muzikinį repertuarą. Ansamblis yra atlikęs nemažai pasaulio įžymybių didesnės apimties veikalių, nepamiršdamas ir smulkesnių lietuvių liaudies bei šiuolaikinių Lietuvos kompozitorių kūrinių.

Pastarasis dešimtmetis “Dainavai” ypač reikšmingas. Pirmiausia – dėl įvykusio mažo stebuklo – į jos gretas įsijungė daugiau jau Amerikoje gimusio jaunimo, kuriam tėvai sugebėjo įskiepyti meilę Lietuvai. O prasidėjus vadinamųjų “trečiabangių” imigracijai, ansamblio narių sudėtis dar labiau pakito. Vyresnieji užleido vietą jaunesniesiems, dauguma kurių yra įgiję stiprų muzikinį išsilavinimą. Šie reiškiniai įtakoją ir parenkamą repertuarą. Vis dažniau klausytojams buvo pristatomi gana sudėtingi kūriniai, kurių iki tol nebuvo ryžtasi atlikti. Tokie “eksperimentai” nebūtų buvę įmanomi be ansamblio vadovo energijos, ryžto bei – svarbiausia – pasitikėjimo kolektyvu. Kiekvienu pasirodymu stengtasi ne tik pritraukti žiūrovą, bet ir suteikti malonumą patiems choristams įvertinti savo jėgas. Tradiciniai Sausio 13-osios, religinės muzikos koncertai paverčiami poetinio žodžio bei muzikos apipinta rim-

ties ir susikaupimo švente, kuriai dar daugiau didingumo suteikia tokie kūriniai kaip M. Durufle *Requiem* ir M.K. Čiurlionio *De Profundis* ar M. Lauridsen *Lux Aeterna* bei V. Jakubėno *De Profundis, Tremtinių ir išvežtųjų giesmė* (abiem muzika sukurta pagal B. Brazdžionio eiles). Unikalumo ieškoma ir pasaulietinės, moderniosios muzikos koncertuose, juose pritariant džiaz muzikantams ar netgi visam orkestrui, pasikviečiant garsius solo partijų atlikėjus. Įsimintinu tapo 2004 m. sausio 31-osios koncertas *Sutarsim*, kuriame dalyvavo žymi liaudies dainų atlikėja iš Lietuvos Veronika Povilionienė. Gražūs atsiliepimai po tokių renginių – tai atpildas už prieškoncertinę įtampą, bemieges vadovo naktis, tai kolektyvo skatinimas naujoms staigmenoms – ir sau, ir ansamblio gerbėjams.

Į septintąją dešimtį įžengiančiai “Dainavai” tikrai yra kuo didžiuotis. Be abejo, pirmiausia – savo dainininkais, kurių dabar yra per šešiasdešimt. Tais, iš kurių naujieji nariai gali tik pasimokyti, kaip reikia mylėti dainą, “Dainavą” ir Lietuvą. Ypatingos pagarbos nusipelnė jau 48 metus su ansambliu nesiskirianti Vanda Aleknenienė, 35 m. – Danguolė Ilginytė, 25 m. – Rita Rašymienė bei daugelis kitų, išdainuotų metų skaičiumi besivejantys veteranai (iki šiol “rekordininku” laikomas 50 metų “Dainavos” nariu išbuvęs ir tik po ansamblio 50-mečio pasitraukęs Aleksas Smilga).

Skambūs ansamblių balsai įamžinti paskutinįjį dešimtmetį išleistoje kompaktinėje plokštelėje (CD) *Kur giria žaliuoja* (2002 m.) bei 1999 metais pasirodžiusioje kompaktinėje plokštelėje, kurioje įrašytos ansamblio vyrų okteto atliekamos dainos. “Dainavos” metraštyje – trijų chorų (“Exultate” iš Klyvlando, “Volungės” iš Toronto ir “Dainavos”) koncertai visuose trijuose miestuose; koncertai lietuvių dienose Klyvlande bei St. Petersburge; du M.K. Čiurlionio festivalio koncertai (vienas jų įvyko Čikagos lietuvių centre) su pianistu Roku Zubovu bei Vilniaus styginių kvartetu; nesuskaičiuojami pasirodymai tautiniuose renginiuose Čikagoje bei jos apylinkėse; religiniai koncertai; trys dainų šventės Lietuvoje, o šią vasarą – Čikagoje. Ir, sprendžiant iš pastarųjų metų ansamblio veiklos, įsimintinų renginių tikrai bus daugiau. Ir dar daug daug jubiliejų bei *Ilgiausių metų!*

Lietuvių sceninio tautinio šokio šimtmečio minėjime 2005 m. Iš k. Z. Murniece (Latvija), doc. L. Kisielienė (Vilnius), R. Karasiejienė (Kanada), K. Janušonienė (Punskas) ir Australijos atstovė

“Šviesa ir gyvenimas”

Dvasinio apmąstymo knyga

Kreipiuosi į visus lietuvius – į vyresnio amžiaus, į šeimas ir į jaunimą, - kurie ieško dvasinio sustiprinimo, pasidomėti Lietuvoje antra laida išleista kun. Vytauto Piktarnos knyga *Šviesa ir gyvenimas*. Ši knyga yra lengvai suprantama. Jinai suskirstyta į A, B ir C – sekmadienių Bažnyčios ciklus ir šventes. Pirmą laida *Šviesa ir gyvenimas* buvo išleista 1984-1986 m. trijų knygelių komplekte, atskirais ciklais, minkštais viršeliais. Antrojoje laidoje visi trys ciklai yra vienoj knygoj su laminuotais viršeliais. Praeitais metais suėjo 20 metų, kai šie kun. V. Piktarnos žodžiai buvo sukurti Vatikano radijui, ir jis per juos telkė juos transliavo į okupuotą Lietuvą.

Knyga yra didesnio formato, daugiau kaip 500 puslapių, atspausdinta tamsesnė raidė, kad visiems būtų lengviau skaityti. Ji gali būti graži ir reikšminga dovana savo artimiesiems. Knygą galima įsigyti už labai prieinamą kainą - \$29 (JAV) įskaitant persiuntimą iš Lietuvos registruotu/oro paštu.

Čekius rašyti Irene Žemaitaitis vardu ir siųsti adresu: 140 Highlawn Road, Fairfield, CT 06824 USA. Inf.

Vaitiškių kaimo lakštingala Floridoje

JANINA MARCINKEVIČIENĖ

“Dažnai mintimis sugrįžtu į tėviškę, į savo gimtąjį Vaitiškių kaimą Šakių rajone. Matau pavasario žiedais pasipuošusius sodo medžius, girdžiu bičių dūzgimą aviliuose... Viskas dar gyva atmintyje”, - tai lyg atodūsis, išsakytas laiške, kai nostalgiškos mintys užplūsta mūsų kraštiečių dainininkę ir poetę Juozę Krištolaitę-Daugėlienę, gyvenančią už Atlanto tolimoje Floridoje.

Antrasis pasaulinis karas šią talentingą Vilniaus teatro operos solistę privertė patirti 5 m. benamės dalią Vokietijoje, o vėliau nubloškė į užjūrį, kur nuo 1973 m. tebegyvena ir šiandien, sulaukusi jau brandaus amžiaus (g. 1917 m.), bet dar vis nesiskirianti su daina – tebedainuoja vietiniame “Sietyno” chore, kur jos aukštas balsas labai reikalingas.

Svetima padangė ne iš karto tapo svetinga – teko dirbti įvairius darbus, bet laisvalaikį ji atkakliai siekė pripažinimo ir čia. “Lietuvis ir didžiausių vargų spaudžiamas ieško nusiramimo dainoj. Daina buvo svarbi ir mano gyvenimo dalis”, - sako Juozė Krištolaitytė. Su jaunųjų solistų grupe 1942 m. ji buvo aplankiusi beveik visą Lietuvą, o gyvenant Amerikoje teko dainuoti Bostone, Niujorke, Los Angeles, Toronte, Hamiltone ir kitur. Kai Čikagos lietuvių operos teatras statė pirmąją operą G. Verdžio *Rigoletą* 1957 m., ji atliko pagrindinį Džildos vaidmenį. Daug dainų, arijų, giesmių yra plokštelėjų, kasečių įrašuose, o Šuberto *Ave Maria* šventovėje tebegieda iki šiolei.

Ilgėdamasi Lietuvos, savo gimtinės Vaitiškių kaime (netoli Kudirkos Naumiesčio), Juozė Krištolaitytė imasi plunksnos – savo jausmus, išgyvenimus, skirtus Tėvynei, brangiems savo krašto žmonėms, jų darbams, gamtos grožiui, vis drąsiau ir išraiškingiau ima išsakyti eilėmis. Taip gimė jos pirmoji eilėraščių knygelė *Nedainuoti žodžiai*, išleista Čikagoje 1997 m.

Ne tik solinis dainavimas, bet ir eiliuotas žodis jau nebepalieka mūsų kraštiečių Juozės – 1999 m. jau Lietuvoje, padedant energingiems giminaičiams *Tėviškės gamtos* vyr. redaktoriui Juozui Stasinui ir jo žmonai Gražinai, Vilniuje išleidžiama II-ji J. Krištolaitytės eilėraščių knygelė *Pavakario vėjai*.

“Džiaugiuosi, kad poetinė mintimi galiu po daugelio metų grįžti į Tėviškę, į Vaitiškius, į Lietuvą, kur augau, kur pavasariais žydėdavo baltos alyvos, o žiemomis blizgėdavo sniegas, apšviestas mėnesienos šviesa...” rašė poetė knygelės įžangoje, skirtoje skaitytojui.

Paimi tą knygelę ir viršelyje matai nuostabiai gražią moterį, aukšta kakta, mąsliomis

akimis, gražia šukuosena, žinoma, gerokai jaunesnę, negu yra dabar. Matyt, ji panorėjo sugrįžti pas mus eiliuotu žodžiu dar pilnai gyvybinga, žavinti moteriškumu, švelnia šypsena, kokia buvo brandžiais, dar jaunatviškais laikais, kai ir daina, ir eilės lydėjo kiekviename žingsnyje.

Knygelės *Pavakario vėjai* aptarimo metu Šakiuose, dalyvaujant Juozui ir Gražinai Stasinams, kultūros istorikui Albinui Vaičiūnui, šakiečiai įdėmiai klausėsi jos eilių ir muzikinių įrašų, žvelgė į dailių profilį portrete, nes pati poetė ir solistė dėl tolimos kelionės ir garbaus amžiaus negalėjo atvykti. Visiems patiko pagrindinis šio rinkinio motyvas – meilė savo Tėvynei, gimtųjų namų ilgesys, kaip sako autorė viename savo eilėraštyje, *gimtosios žemės trauka vis keliauja kartu, nes Tėvynė viena ir namai tik vieni*. Apie tai kalba ir daugelio eilėraščių pavadinimai: *Širdis vis ten, Kai tėviškę menu, Mano tėvų namai, Vaitiškių laukai, Su žeme ir medžiu* ir kt.

Aš tuomet labai jaudinausi, nes man buvo patikėta apžvelgti poetės eilių rinkinį tematikos ir formos atžvilgiu, mačiau, kad tai filmuojama, ir mano interpretacijos žodžiai galbūt pasieks autorę. Taigi mano ir p. Juozės pažintis neakivaizdinė, nes kai ji buvo atvykusi į Lietuvą 1992 m., aš dar negyvenau Šakiuose. Bet jeigu po to renginio, praėjus net 5 metams, iš Floridos vis atplaukia laišakai, sveikinimai, nuotraukos, matyt, tai buvo savotiškai lemtinga – man malonu, kai p. Juozė mane vadina plunksnos bičiule.

Ne tik tėviškės prisiminimai neišdyla iš J. Krištolaitytės atminties, bet ir žmonės, bendravimo akimirkos, Šakių “Žiburio” gimnazijos, kur ji mokėsi, laikotarpis, tolimesnės teatrinės studijos Lietuvoje ir kt. Ryšiai su gimtąja šalimi, matyt, jos širdyje išliks, nors artimiausi žmonės jau iškeliavę į Amžinybę, nors tėviškės Vaitiškių kaime t.p. seniai nebėra. “Tie sovietiniai laikai paliko neišdylančius randus žmonių pasąmonėje visiems laikams”, - guodžiasi Juozė Krištolaitytė laiške savo buvusiam mokytojui Jonui Augustaičiui, kuris jos laišką ir įstrigusias atmintin to meto įvykių nuotrupas įjungė į prisiminimų knygą *Žiburiečiai svetimoj padangėj*, išleistą 2002 m., kur savo mintimis dalijasi buvę Šakių “Žiburio” gimnazijos mokytojai bei gimnazistai, pasitraukę nuo sovietinės agresijos ir apsigyvenę Vokietijoje, JAV, Kanadoje, Australijoje. Kiek gražių ir nuoširdžių žodžių ten pasako J. Krištolaitytė savo auklėtojui, direktoriui! Matyt, tikrai nėra jėgos, kuri ištrintų prisiminimų spalvas.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kauno muzikiniame teatre sausio 28 dieną W.A. Mozarto 250-tos gimimo metinės buvo paminėtos su Mozarto *Requiem*. Kūrinį atliko Mažosios Lietuvos simfoninis orkestras (meno vadovas S. Domarkas), Klaipėdos mišrus choras “Aukuras”, Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro choras ir solistai S. Konstantinova (sopranas), D. Kužmarskytė (mecosopranas), A. Janutas (tenoras) ir A. Kozlovskis (bosas). Dirigentas – prof. Saulius Sondeckis.

Kompozitoriaus Ryčio Mažulio muzikos kompaktinę plokštelę *Twittering Machine (Čiauškanti muzika)* išleido Flamidų įrašų bendrovė “Megadisc Classics”. Plokštelėje įrašyti senesni autoriaus kūriniai *Čiauškanti muzika* (1984-1986) ir *Grynojo proto klavyras* (1992-1994) ir naujesnės kompozicijos *Hanon virtualis* (2002) bei *Ex una voce* (2004). Tai jau antroji kompozitoriaus kūrinų plokštelė. Visas šias kompozicijas įgrojo kompiuteriu valdomas mechaninis fortepijonas, nes jas sunkiai įveiktų gyvas atlikėjas. R. Mažulio muzika, pasak vertintojų, nepalieka abejingų klausytojų. Ji būna arba garbinama, arba atvirai peikiama. Išleidus pirmąją R. Mažulio plokštelę *Cum essem pervulus*, muzikos kritikas Grant Chu Covell internetiniame žurnale *La Folia* ją įvertino kaip vieną įdomiausių 2004 metų leidinių.

Abi R. Mažulio plokštelės išleistos bendradarbiaujant su Lietuvos muzikos informacijos ir leidybos centru bei įrašų studija “MAMA Studios”. 2006-2007 metais turėtų pasirodyti trečioji jo kūrinų plokštelė, kurioje bus pristatyta kompozitoriaus mikrotoninė instrumentinė muzika. R. Mažulis 1983 metais baigė prof. Juliaus Juzeliūno kompozicijos klasę Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje ir šiuo metu joje dėsto. 1988 m. už kamerinę kompoziciją *Miegas* jam buvo paskirta “Tylos” premija, 1989 m. – Lietuvos kultūros fondo premija už kamerinę ir vokalinę muziką. 2002 m. laimėjo prizą už geriausią chorinį kūrinį Lietuvos kompozitorių sąjungos surengtame geriausių metų kūrinų konkurse. 2004 m. R. Mažulis buvo apdovanotas Lietuvos valstybine kultūros ir meno premija.

Lietuvos dailininkų sąjungos leidykla 2005 m. lapkritį išleido keturis serijos *Šiuolaikiniai lietuvių dailininkai* leidinius, skirtus tapytojų Mindaugo Skudučio, Jūratės Mykolaitytės, skulptoriaus Algirdo Boso ir metalo dailininko Romualdo Inčirausko kūrybai. Leidiniuose apžvelgiama dailininkų kūrybos vertė, autentiškumas; spausdinama jų kūrybos apžvalga lietuvių ir anglų kalbomis. Knygos albumo dalyje parodomi reikšmingiausi kūriniai, kataloginėje dalyje – išsami dokumentacija: trumpa biografija, visų dailininko sukurtų kūrinų sąrašas, bibliografija lietuvių kalba.

2001-2004 metais šioje serijoje jau išleista vienuolika knygų, kuriose pristatyta Audriaus Puipos, Petro Mazūro, Nijolės Vilutytės, Arvydo Šaltenio, Aldonos Keturakienės, Zinaidos Vogelienės, Romo Vilkausko, Mikalojaus P. Vilučio, Stasio Žirgolio, Danutės Gražienės ir Broniaus Bružo kūryba. Šiųmetinėms knygoms įžangas parašė dailėtyrininkai Viktoras Liutkus, Ugnė Dalinkevičiūtė, Elona Lubytė ir Jurgita Ludavičienė.

Rusijos Sankt Peterburge 2005 m. lapkričio 23 dieną Lietuvos generalinis konsulas surengė Sankt Peterburgo bendruomenės konferenciją, kurioje buvo nutarta pagyventi tautinę ir kultūrinę veiklą, garsinti Lietuvos vardą ir palaikyti glaudesnius ryšius su tėvyne. Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinis direktorius Antanas Petrauskas papasakojo apie konkrečias kultūrinės ir švietimo programas, žadėjo paramą Sankt Peterburge veikiančiam lietuvių kultūros ir švietimo centrui. Nutarta įsteigti iniciatyvinę grupę, kurios tikslas būtų parengti naują lietuvių skatinimo strategiją. Jai vadovauti sutiko Sankt Peterburgo konservatorijos prorektorius profesorius Gintautas Želvys, grupės nariai – lietuvių kilmės mokslininkai, verslininkai, generalinio konsulato atstovai.

Lietuviybė Sankt Peterburge turi galias šaknis. Dar XIX-XX š. šiame mieste mokėsi ir gyveno daug Lietuvos šviestuolių, kaip Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, Maironis, Simonas Daukantas, Kazimieras Būga, Kazimieras Jaučius. Pirmoji lietuvių kultūrinė organizacija čia buvo įsteigta dar XIX šimtetyje. Konferencijos išvakarėse Lietuvos generaliniame konsulate lankėsi Sankt Peterburgo valstybinio universiteto Filologijos fakulteto Baltistikos katedros dėstytojai ir studentai. Tai vienintelė Rusijos aukštoji mokykla, kurioje dėstoma lietuvių kalba.

Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, minėdamas savo 65 metų sukaktį, 2005 m. rudenį sėkmingai gastroliavo Ispanijoje. Koncertai vyko Madrido “Auditorio Nacional” salėje, talpinančioje 3,000 žiūrovų, Lugo ir Pontevedro miestuose. Madrido programoje buvo Max Bruch, Franz Schubert ir Johannes Brahms kūriniai, kuriuose su orkestru dalyvavo du solistai – smuikininkas Julian Rachlin ir violončelininkas Misha Maisky. Orkestrui dirigavo Robertas Šervenikas. Koncertas buvo įtrauktas į “Išskirtinių koncertų ir solistų” renginių ciklą, kuriame paprastai dalyvauja žinomos muzikos pasaulio žvaigždės, kaip Anne-Sophie Mutter, Yo Yo Ma, Mstislav Rostropovičius, Nigel Kenedi ir kt. Lugo ir Pontevedro miestuose buvo atlikti Franz Schubert ir Ludwig van Beethoven kūriniai. Ispanijos publika ir žinia-sklaida orkestrą įvertino labai palankiai. **G.K.**

Dail. Silvyjos Saplienės kūriniai *Invitation #4* ir *Invitation #2* (mixed media-collage), kurie bus rodomi “National Ballet of Canada” rengiamojo parodoje “Hummingbird” centre, 1 Front Street East, Toronto nuo š.m. vasario 15 iki kovo 5

PRISIŠKĖLIMO

KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.1.50%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind.1.75%	nuo6.25%
1 metų term. indėlius2.30%	
2 metų term. indėlius2.55%	Sutarties paskolas
3 metų term. indėlius2.75%	nuo6.25%
4 metų term. indėlius3.00%	Nekiln. turto paskolas:
5 metų term. indėlius3.25%	Su nekeičiamu
1 metų "cashable" GIC2.75%	nuošimčiu
1 metų GIC-met. palūk.3.25%	1 metų5.25%
2 metų GIC-met. palūk.3.50%	2 metų5.50%
3 metų GIC-met. palūk.3.75%	3 metų5.60%
4 metų GIC-met. palūk.3.85%	4 metų5.65%
5 metų GIC-met. palūk.4.00%	5 metų5.75%
RRSP, RRIF "Variable"1.50%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. .3.60%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. .3.65%	nuošimčiu
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. .3.75%	1, 2, 3 metų ...5.25%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. .4.00%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. .4.25%	Duodame CMHC
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	apdraustas nekilnojamo
Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%	turto paskolas
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.1.50%	Duodame komercines
Amerikos dol. GIC 1 metų	nekilnojamo turto paskolas
term. ind.3.25%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

Prisiškėlimo kredito kooperatyvo valdyba

PRANEŠA,

kad 2005 metus užbaigė sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:

* taupytojams išmokėjo **30%** papildomų palūkanų už visas santaupų palūkanas, prirašytas iki 2005 metų pabaigos ir

* skolininkams sugrąžino **15%** palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki 2005 metų pabaigos.

Papildomos ir sugrąžintos palūkanos yra įrašytos narių taupomosiose sąskaitose

PRISIŠKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

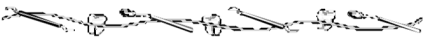
905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

ATEITININKŲ ŽINIOS

• **XV ATEITININKŲ KONGRESAS** įvyks 2006 m. rugpjūčio 18-20 d.d. Panevėžyje. Šūkis: "Kristuje gyvenkime ir kurkime". Organizacinio komiteto (ir PKAV) pirmininkė Irena Bikulčienė. Informacijai - el.paštu kongresas@ateitis.lt. Naktynės jaunimui bus Berčiūnų stovyklavietėje, kitiems - Panevėžio viešbučiuose. Akademinės programos komitetui pirmininkauja AFT narė Emilija Pundžiūtė. Vyksta konkursas sukurti ženklą - logotipą (žr. <http://ateitis.org/kriauciunas/logotipas-pan.html>). Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba (ŠAAT) koordinuos ateitininkų atstovus į kongresą.

• **ŠIAURĖS AMERIKOS ATEITININKŲ TARYBOS (ŠAAT) RINKIMAI** vyks 2006 m. kovo 1-25 d.d. Visi Šiaurės Amerikos ateitininkai skatinami balsuoti ŠAAT. Balsavimo komisija, kuriai vadovauja Pranas Zaranka, išsiųs informaciją su balsavimo lapeliais. Kandidatai savo veiklą apibūdino kandidato siūlymo anketose.

Bareikaitė, ses. Margarita - (Putnam, CN), mokytoja ir sociologė. "Nuo gimnazijos - Vokietijoje - tapau ateitininkė ir ėjau įvairias pareigas tiek ateitininkijoje, tiek visuomeninėje veikloje, tiek vienuolijoje iki šiol. Ateitininkų federacijos valdyboje - penkiolika metų. Ateitininkų federacijos taryboje - penkiolika metų."

Bublienė, Birutė (Bloomfield Hills, MI), viešųjų kalbų mokytoja, nekilnojamo turto agentė. "Buvusi studentų, moksleivių ir JAS CV - pirmininkavau, JAS 1983 iki 1994 m., MAS CV 1995 - 96 m.; Ateitininkų federacijos taryboje 1983-1996 m., Federacijos tarybos pirmininkė 1986-1996 m. Suorganizavusi jaunučių stovyklas ir pirmuosius JAS vadovų kursus; suorganizavusi MAS stovyklos kursus, rekolekcijas; suorganizavusi daugelį stovyklų Lietuvoje, - JAS sąjungą ir kursus vadovams; parašiusi ir/ar prisidėjusi prie trijų ateitininkų vadovėlių paruošimo."

Grybauskienė, Loreta (Orland Park, IL), stomatologė. "Veikli ateitininkė nuo vaikystės dienų. Dabartinės ŠAA tarybos sekretorė. Ateitininkų namų Lemonte dabartinėje valdyboje. Buvusi MAS ir SAS centro valdybų narė ir JAS stovyklos Dainavoje ruošos komiteto narė."

Kasniūnienė, Rasa (Orland Park, IL), RN, Md. priežiūros koordinatorė. "Priklausiau Dielininkaičio JAS kuopai nuo penkerių metų amžiaus. Kun. Lipniūno moksleivių kuopos narė ir valdybos narė įvairiose pareigose. Čikagos studentų ateitininkų draugovės valdybos narė ir pirmininkė. Studentų ateitininkų sąjungos centro valdybos narė ir pirmininkė. Jaunųjų ateitininkų Daumanto-Dielininkaičio kuopos vadovė ir kuopos globėja nuo 1996 metų. Buvau vadovė ir mokytoja JAS stovyklos Dainavoje 1999 metais. Ir JAS stovyklos ruošos komitete."

Kisieliūtė-Narutienė, Jolita, Ph. D. (Riverside, IL), profesorė. "Ateitininkė nuo pat mažens. Pradėjo stovyklauti ateitininkų stovykloje nuo šešerių metų amžiaus. Valdybos narė - vysk. Mot. Valančiaus MAS kuopoje Cicero; moksleivių globėja Cicero; SAS CV sekretorė; aštuonerius metus dirba JAS CV kaip ryšininkė su kuopomis ir sekretorė. Buvo daug metų ruošos komitete ASS rudens akademiniuose savaitgaluose."

Kriaučiūnas, Aldas, Ph.D. (W. Lafayette, IN), profesorius. "Ateitininkas nuo vaikystės dienų. Buvo Detroit MAS kuopos pirmininku bei Detroit SAS draugovės pirmininku. Be narystės ir vadovavimo, Aldas daug laiko praleido Dainavoje kaip stovyklautojas, talkininkas bei vadovas. Jis buvo

vienas iš tik keleto JAV lietuvių, kurie dalyvavo Lietuvos ateitininkų atkūrimo suvažiavime Vilniuje 1989 metais, kur tuo laiku gyveno ir dirbo. Dabar jis gyvena Indiana valstijoje, kur profesoriauja Purdue universitete ir augina šeimą ateitininkų dvasioje. Jis norėtų atiduoti organizacijai, kuri tiek daug jam davusi."

Kuolienė, Danguolė (Cohasset, MA), dailininkė, dailės mokytoja. "Ateitininkė nuo vaikystės. Esu buvusi kuopos globėja Čikagoje, Niujorke ir Los Angeles. Ilgus metus Los Angeles ateitininkų stovyklos vyr. vadovė. Taip pat dirbusi JAS stovykloje Dainavoje. Buvusi "Ateities" žurnalo dailininkė-laužytoja, "Ateities" leidyklos leidinių iliustratorė. Ateitininkiškoje šeimoje užauginusi kartu su vyru Almiu tris ateitininkus."

Maciūnas, Vytas (Cherry Hill, NJ), inžinierius. "JAS, MAS ir SAS sąjungų narys. Trejus metus ŠAAT narys. Vienas iš 2004 m. studijų dienų organizatorių. 2005 m. jubiliejinės stovyklos akademinės programos organizatorius."

Norvilas, Algis, Ph.D. (Oak Lawn, IL), profesorius. "Ateitininkas nuo maždaug 1956 m. Esu buvęs ASS pirmininkas, veikęs keliose Federacijos valdybose ir vadovavęs AF tarybai."

Pakalniškis, Aloyzas, M.D. (Naperville, IL), radiologas. "Aktyvus ateitininkas nuo jaunučių laikų. Dabar - ŠAAT išdininkas."

Petraitis, Rimas (Lemont, IL), vairuotojas. "Ateitininkas - penkeri metai, JAS berniukų vadovo padėjėjas - vieneri metai, JAS berniukų būrelio vadovas - dveji metai."

Pranckevičius, Pranas (Lemont, IL), geologas, informatikas. "Ateitininkas nuo vaikystės; buvęs JAS kuopos ir stovyklos vadovas; Ateitininkų Namų valdybos narys; www.ateitis.org tinklapių vedėjas."

Razgaitis, Kazys (Rosemont, PA), kompiuteristas. "Ateitininkas nuo jaunučių. Yra dirbęs SAS CV ir ŠAAT taryboje. Dirbęs moksleivių, jaunučių ir studentų stovyklose vadovu Dainavoje, Neringoje, Kalifornijoje."

Reivydaitytė, Vita (Northridge, CA), studentė. "Lankiau Dainavos stovyklą nuo 2000 m. ir Los Angeles ateitininkų stovyklą nuo 1995 m. Tapau moksleivė 2000 m. Buvau vicepirmininkė 2002-2003 m. ir pirmininkė 2004 m. Dirbau JAS stovykloje 2004 ir 2005 m. ir Los Angeles stovykloje 2004 m."

Saulis, Mindaugas (Castro Valley, CA), sistėmų inžinierius. "1993-1994 veikloje su Čikagos studentais ateitininkais. 1995-2001 m. veikloje su Lietuvos ateitininkais. Vadovas jaunučių ir moksleivių stovyklose Lietuvoje 1998-2000m. Vadovas Vilniaus krašto moksleivių savaitgaluose. Ateitininko sendraugio įžodis 2001 m. Vilniaus krašto valdybos narys 2001 m. 2002-2005 m. įvairi veikla organizuojant teminius savaitgalius ir stovyklas Vilniaus ateitininkams studentams ir sendraugiams. JAV nuo 2005 m. balandžio mėn. Planuoju JAV gyventi iki 2007 m. gegužės mėn."

Viliamienė, Marytė (Springfield, PA), gailėstingoji seselė. "Aktyvi ateitininkė nuo jaunučių dienų. Dirba su Philadelphia sendraugiais ir su studentais, moksleiviais ir jaunučiais, kur tik reikia."

Volertas, Virgus, (Narberth, PA), elektronikos inžinierius. "Nuo pat jaunystės prisijungęs ateitininkų veikloje su Philadelphia kuopa. Dalyvavau jaunučių, moksleivių ir studentų stovyklose Knebunkport, Neringoje, Dainavoje ir 'kalakursuose' Putnam, žiemos kursuose Dainavoje. Šiuo laiku auginu tris berniukus, kurie dalyvauja ateitininkų veikloje Philadelphia."

UŽSIPRENUMERUOKITE

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

Norintiems susipažinti “Tėviškės žiburiai” siunčiami nemokami šešias savaites

Vardas, pavardė		
Gatvė		
Miestas	Provencija/Valst.	Pašto kodas
Telefono numeris		E-pašto adresas

SIŪSKITE ŠIĄ ATKARPĄ ADRESU:
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON
L5C 1T3, Canada

PARAMA 2005 metais grąžino savo nariams

DAUGIAU KAIP

\$1,126,000

Lietuvių kredito kooperatyvo "PARAMA" valdyba praneša, kad užbaigus 2005 metus geru pelnu, valdyba išmokėjo savo nariams:

- Už investicijas (GIC, terminuotus indėlius) ir santaupas išmokėta **35%** papildomų palūkanų – **\$506,000**
- Už asmenines ir nekilnojamo turto paskolas grąžinta **15%** sumokėtų palūkanų – **\$587,000**
- Už komercines paskolas, grąžinta **5%** sumokėtų palūkanų – **\$33,000**

Pinigai tiesiogiai pervesti į kasdienes narių sąskaitas

Audrius Šileika
Pirmininkas

2975 Bloor W. | 1573 Bloor W. | www.parama.ca

Isteigtas Rytų Lietuvos fondas

KAZIMIERAS GARŠVA

Vilniaus kraštas, labiau nutautintas ir 20 metų ilgiau okupuotas, negreit susilygins su visa Lietuva. Rytinėje Lietuvos dalyje yra apie 300 šelptinų mokyklų, 3000 mokytojų, 50000 mokinių, 10 laikraščių. Dar sudėtingiau dirbti ir išlikti lituanistinėms mokykloms už valstybės ribų. Keli Lenkijos fondai šelpia tik lenkus. Po ilgų svarstymų Mažosios Lietuvos fondo pavyzdžiu įsteigtas Rytų Lietuvos fondas. Jo steigėjai – "Vilnijos" draugija, Tautos fondas Kanadoje, Lietuvių švietimo draugija "Rytas", Vilniaus krašto lietuvių sąjunga išeivijoje, Apso Švenčionių klubas bei kitos Rytų Lietuvos visuomeninės organizacijos, palaikančios tradicinę kultūrą ir valstybės teritorijos vientisumą.

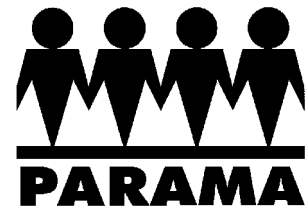
Rytų Lietuvos fondo tikslas – šelpti dėl 1919-1939 ir 1940-1990 m. okupacijų labiausiai nukentėjusių Rytų Lietuvos dalių švietimą ir kultūrą: mokyklas, mokytojus, mokinius, studen-

tus, spaudą. Rytų Lietuvos sąvoka apima Gudijos ir Suvalkų krašto lietuvių, Lietuvos pietryčius.

Rytų Lietuvos fondas veikia visuomeniniais pagrindais ir už savo darbą neima atlygio. Jis rengia Lietuvos paribio ir užribio švietimo ir kultūros šalpos projektus. Iš Europos sąjungos fondų paramos pajėgia gauti tik viena kita didmiesčių gimnazija.

Fondas susideda iš steigėjų, narių, garbės narių, mecenatų, kurie gali būti ir kolektyviniai nariai. Fondui vadovauja taryba ir valdyba, yra revizijos komisija. Fondo finansinės atskaitomybės metai sutampa su kalendoriniais metais. Parama teikiama iš neliečiamo pagrindinio kapitalo palūkanų, kurias skiria Lietuvos bankai. Todėl fondas labai nori padidinti pagrindinį kapitalą, kviečia aukoti tautos labui narius ir organizacijas, fondus Lietuvoje ir užsienyje, skirti palikimus. Turėdamas nedidelį kapitalą, kitamet Fondas turės tik maždaug 1000 litų prieaugį, kurį pagal įstatus bus galima skirti paramai.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 141 milijoną dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.50% už 30-89 d. term. indėlius
1.60% už 90-179 d. term. indėlius
1.75% už 180-269 d. term. ind.
1.80% už 270-364 d. term. ind.
2.55% už 1 m. term. indėlius
2.75% už 2 m. term. indėlius
2.85% už 3 m. term. indėlius
3.00% už 4 m. term. indėlius
3.25% už 5 m. term. indėlius
2.75% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
3.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.80% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.85% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.50% RRSP & RRIF (variable)
3.60% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
3.65% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.00% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.25% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
3.75% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas nuo6.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų5.00%
2 metų5.25%
3 metų5.60%
4 metų5.60%
5 metų5.75%
- su keičiamu nuosimčiu5.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
- *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antradi., trečiadi., nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi., ir penktadi., nuo 9 v.r. - 8 v.r.
LN skyriuje - penktadi., nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštadi., nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

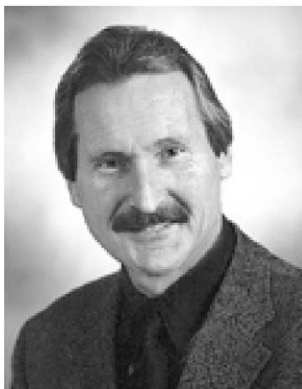
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tomsenkus@rogers.com

Galvojat parduoti nuosavybę ar sužinoti jos vertę, nemokamai įvertinsiu be jokių įsipareigojimų. Mielai ir sąžiningai patarnausiu surasti Jums tinkamą namą ar "condominium".

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

RE/MAX **JUOZAS (JOSEPH) NORKUS**
 Re/max West įstaigoje
 ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
 Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirki-
 mo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuo-
 mininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
 1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P
 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
 tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer
 2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
 Realty Specialists Inc.
 Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
 Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
 Mississauga, Ontario L5M 7A1
 Fax: 905-828-2829
 Bus: **905-828-3434** Cell: **416-427-1875**

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
 Fax 416 236-1809

SPAUDSTUVĖ
PRINTING
NET

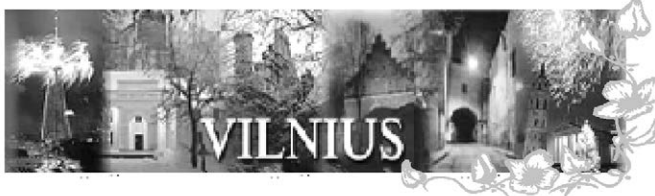
Atliekame visus paruošimo
 ir spausdinimo darbus.
 Priėmamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
 413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
 (prie Evans)
 Savininkas Jurgis Kuliešius

'SAMOGITIA' Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
 meniškai įriša
 knygas bei žurnalus

A. PLENYS
 3333 Grassfire Cres., Mississauga,
 Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels
 4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
 laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

 VILNIUS

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON **\$300***
 off for 1 parcel off
 * coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

 SPORTAS

Lietuvos ledo šokėjų pora Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas, po trejų metų pertraukos, š.m. sausio 20 d. Prancūzijos Lyons mieste Europos čempionate iškovojo trečiąją vietą, buvo papuošti bronzos medaliais ir susilaukė netikėtų žiūrovų ovacijų "M.P." ntr.

Krepšinio pirmenybės

ŠALFASS-gos šių metų vyrų (senjorų) krepšinio pirmenybės įvyks Čikagoje balandžio 1-2 d.d. Dalyvauti kviečiami vyrai 35 m. amžiaus ar vyresni. Apie ketinimą dalyvauti reikia pranešti iki vasario 18 d. Galutinė komandų ir žaidėjų registracija su mokesčiu privalo būti atlikta iki 2006 m. kovo 17 d. imtinai šiuo adresu: Dr. Donatas Siliūnas, 5116 Illinois Ave., Lisle, IL 60532-2014, USA. Tel. 630 852-3204; faksas 630 852-4026; el-paštas: dsiliunas@aol.com, tinklalapis: www.lituanica.org. Smulkesnių informacijų gauna klubai bei kiti vienetai, atlikę ŠALFASS 2006 metų registraciją. ŠALFASS inf.

Slidinėjimo iškyla

ŠALFASS-gos centro valdyba primena, kad tradicinė metinė Montrealio lietuvių slidinėjimo stovykla-išvyka įvyks kovo 9-12 d.d. Mont LaReserve, Saint Donat, QC. Organizuoja ir informuoja Rytis, Vilija ir Dalius Bulotos, tel. 514 344-8256 arba 819 424-2803 (savaitgaliais). El.paš-

tas: viliabulota@hotmail.com
 Adresas: 4550 Miller Ave., Montreal, QC H3W 2E3 arba rytis.bulota@ville.chateauguay.qc.ca
ŠALFASS inf.

Krepšinio aikštėse

Lietuvių vaikų krepšinio rinktinė "Lithuanian AC" sausio ir vasario pradžioje sužaidė 10 rungtynių. Sausio 8 d. išvykoje įveikė Etobicoke "Thunder" komandą rezultatu 39:31; sausio 16 d. nugalėjo Anapilio "D" klasės mergaitės 26:25; sausio 20 d. išvykoje nusileido Brampton "Blue Devils" (šiuo metu antrai stipriausiai komandai provincijoje) 39:10; sausio 22 d. namuose nusileido Durham City "Bulldogs" 39:28 ir sausio 28 d. išvykoje pripažino pranašumą Toronto "Triple Treat" komandai 44:34; vasario 3-5 d.d. komanda dalyvavo krepšinio varžybose Brantford mieste "AA" klasėje; vėl sugrįžo su sidabro medaliais; pasiekti rezultatai: iš eilės įveikta Niagara "Thunder" 32:23; Ancaster "Magic" 38:26; Cambridge "Centurians" 43:30; Guelph "Oaks" 45:36. Baigmėje pirmenybė pripažinta Wellando "Warriors" 53:36. **P.V.**

Žinios iš Lietuvos

- Filmas apie Šarūną Jasikevičių. Apie 5,000 "Maccabi" klubo aistringųjų susirinko į Izraelio krepšinio šventovę, kur buvo nuleistas 40x40 metro dydžio ekranas ir prasidėjo *Tautos Šaro* premjera, rašo *Lietuvos rytas*. Dar niekada Izraelio krepšinio istorijoje vietos sporto televizija nekūrė filmo apie užsienio žaidėją, tačiau Š. Jasikevičiaus populiarumas šią taisyklę sulaužė. 80 minučių filmą apie Šarūno gyvenimą Izraelyje ir žaidimą "Maccabi" klube režisavo D. Inbaras ir su filmavimo grupe išlydėjo Šarūną į JAV, kur jis dabar žaidžia NBA "Indiana Pacers" klube.

- Lietuviai krepšininkai Artūras Jomantas ir Gintaras Einikis pateko į Europos taurės varžybų žvaigždžių dieną, kuri kovo 14 dieną įvyks Limassol (Cyprus) mieste.

- Italijos Torine iškilmingai atidarytos 20-osios žiemos olimpinės žaidynės. Lietuvos vėliavą nešė olimpinė čempionė Lietuvos olimpinės misijos vadovė Vida Vencienė. Atidaryme žygiavo vienuolika Lietuvos atstovų: keturi tuo metu ten buvę sportininkai-slidininkai ir biatlonininkai bei treneriai, misijos nariai. Pirmoji iš lietuvių pasirodė Irina Terentjeva, bet nelabai sėkmingai. Ji 15 km (7.5+7.5 km) persekiojimo lenktynėse užėmė 53 vietą iš 64 užbaigusių.

- Madride (Ispanija) aštuntą kartą vykusias "Villa de Azuqueca" sportinio ėjimo varžybas laimėjo Sonata Milušauskaitė, 10 km nuotolį nužygiavusi per 45 minutes ir 13 sekundžių. **V.P.**

"Aušros" žinios

- Moterys (16 metų ir vyresnės), kurios norėtų žaisti krepšinį "Aušros" komandoje, kviečiamos į treniruotes pirmadieniais nuo 8.30 v.v. iki 10 v.v. Bishop Allen gimnazijoje. Treniruotės prasidės vasario 20 d. Skambinti Onutei, 416 459-5639, arba pranešti el. paštu onute@hotmail.com. **D.D.**

FINNAIR SUMMER 2006 FLIGHTS FROM TORONTO TO NORTHERN EUROPE ON SALE NOW

Finnair Direct Summer Flights from Toronto to Helsinki are on sale now! Fly non-stop to Northern Europe between June 8 and September 7, 2006. Call and book today to save with the Early Bird rates. In addition, Finnair operates daily code-share flights from Vancouver, Toronto and Montreal via London, U.K. and from New York with many convenient connections from Canada. Book online at www.finnair.com/ca or call us at 416 222-0740 or 1 800 461-8651.

SKAUTŲ VEIKLA

Toronto skautai-vyčiai su globėju, š.m. sausio 28-29 d.d. atlikę "gerą darbą", pertvarkydami *Tėviškės žiburių* raštines jų remonto metu. Iš k. Kanados rajono vadas v.s. Romas Otto, Gintas Tirilis, Jonas Didžbalis, Tomas Jonaitis, Vincas Liačas, Rimas Pečiulis, (priekyje iš k.) Andrius Povilaitis, Justinas Tarvydas

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

"Best Way to Travel"
KELIONIŲ AGENTĖ
ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY
ORGANIZUOJA
grupę į Lietuvą su prelatu E. Putrimu
nuo RUGPJŪČIO 3 d. iki 20 d.
Bilietai išpardavimai keliaujantiems
vasarą į Lietuvą.
Dėl išsamesnės informacijos - SKAMBINKITE.
Taip pat taikome nuolaidą visiems,
perkantiems kelionių draudimą.

416 209-7737 (mobilus)

Tel: 416 249-7710 1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 44 metus Jūsų sutelktas 4,60 mln. dol. Fondo
pagrindinis kapitalas davė 2,78 mln. dol. pelno lietuviybės
išlaikymui Kanadoje, pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms
lietuvių studentams

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

JAUNIMO ŽODIS

XII PLJ kongresas Kanadoje

Kanados lietuvių jaunimo grupė, kuri rūpinasi Pasaulio lietuvių jaunimo kongresu Kanadoje
Ntr. R. Samonytės

MATAS STANEVIČIUS. kongreso rengimo komiteto pirmininkas

Rengimo komitetas pagaliau sulaukė 2006-ųjų metų! Pradedant paskutinį Kongreso rengimo pusmetį, noriu pasidalinti mintimis apie nuveiktus darbus ir tuos, kurie dar neužbaigti.

Nuo 2005 m. gruodžio 12 d. per internetą užsiregistravo 54 atstovai iš Argentinos, Australijos, Estijos, Gruzijos, Ispanijos, Latvijos, Lenkijos, JAV, Kanados ir Vokietijos.

Labai dažnai, kartais kelis kartus per savaitę atnaujiname tinklalapį www.kongresas.org, ypač skyrių www.kongresas.org/12/atstovas. Neseniai informacija internete buvo išversta į anglų kalbą, kad galėtume pritraukti naujų, Kongresu besidominčių dalyvių ar norinčių paaugoti.

Daugelis sutarčių dėl kongreso patalpų jau reikalauja pradinio įmokėjimo. Manome, kad iki 24 atstovų gali prašyti finansinės paramos atskirti į Kanadą ir gauti lėšų registracijai apmokėti. Tai atstovai iš Vidurio bei Rytų Europos ir Pietų Amerikos. Didžiausi rėmėjai iki šiol yra: Amerikos lietuvių fondas ir Kanados lietuvių fondas. Savitrašio *Tėviškės žiburiai* leidėjai sutiko atstovams teikti prenumeratą papiginta kaina. Tas prenumeratas finansuoja Kanados lietuvių fondas.

Iš viso 24 atstovams iš Rytų Europos, Pietų Amerikos ir Lietuvos kelionėms, vizoms ir registracijai apmokėti reikės \$70,000. Turime tik \$3,500 ir dar \$4,600 reklamoms padengti. Esame išdalinę šimtus, beveik tūkstančius reklaminių plakatų, lankstinukų, lipinukų ir sagų per įvairiausių jauni-

mo suvažiavimus bei renginius.

Kongreso programa jau sudaryta ir paskelbta tinklalapyje. Atidarymas vyks Toronte birželio 23-25 d.d., studijų dienos – birželio 26-30 d.d. "Kretingoje" – Vasagoje, o Hamiltone rengiamas susipažinimo vakaras ir pokylis birželio 30 - liepos 1 d.d., liepos 2 d. pašmatysime Dainų šventėje Čikagoje. Po šventės susitikime St-Donat, Kvebeke – stovykloje, kuri vyks liepos 3-7 d.d. Ten galės atvykti atstovai, nebalsuojantys dalyviai ir turistai. Raginame visą jaunimą susidomėti – dalyvauti ir susipažinti su šia gražia Kanados dalimi, aplankyti Montrealį ir kitas vietas. Uždarymas vyks Montrealyje liepos 7-9 d.d.

Turintys klausimų yra prašomi aplankyti tinklalapį arba pasiųsti juos el. paštu info@kongresas.org. Tikiuosi, kad pašmatysime Kongreso atidaryme Toronte birželio 24 d.

* * *

Teskamba mokyklos varpai,
Nušviečia gyvenimui kelią,
Juk šiandien jau mes dvyliktokai,
Ir žengiam pirmyn, vis pirmyn.
Šiandieną mes rūpesčių turim,
Kreditus susirinkti į krūvą,

Tikslingai parinkt specialybę,
Kad gyvenimas būtų našus.
Vargus mums padės nugalėti,
Gyveniman mintį įdiegti,
Draugystę ir meilę sustiprins,
Tas žodis skambus – Lietuva.
Priedainis:

Dainuokim, sportuokim ir šokim,
Koncertuose rankom mojuokim,
Juk mes visi žydime jaunystėje,
Draugystė ir meilė šalia.

LUKAS ŠIMUKĖNAS,
Aukštesniųjų lituanistinių kursų
12 skyriaus moksleivis

Toronto Prisikėlimo parapijos Jaunimo choras, koncertavęs 2005 m. parapijos vakarieneje

Ntr. R.D. Puterių

AŲA

ALGIUI KAZILIUI

mirus,

giliaŲ uŲuojautą reiŲkiame visai jo Ųeimai.

Jo jaunystė draugai –

Rimas ir Muselė Gertai

AŲA

KĘSTUČIUI PODERIUI

per anksti atsiskyrus su Ųiuo pasauliu, giliai uŲjaučia-
me skausme pasilikusius brangius Ųeimoms narius bei
artimuosius –

Stasė Paulaitienė ir Ųeima

SKAUTININKEI

AŲA

IRENAI LUKOŲEVIČIENEI

iŲkeliavus amŲžinybėn, jos vyrą PETRĄ, dukras RASĄ
ir INĄ su Ųeimomis, visus gimines ir artimuosius giliai
uŲjaučia ir kartu liūdi –

*Toronto “Ųatrijos” ir “Rambyno” tundai,
Toronto skautininkių/skautininkių draugovė,
“Romuva Inc.”*

AŲA

IRENAI LUKOŲEVIČIENEI

mirus, nuoŲirdŲią uŲuojautą reiŲkiame jos vyrui dr.
PETRUI LUKOŲEVIČIUI, dukroms – RASAI KU-
RIENEI, “Gintaro” tėvų komiteto pirmininkei, ir
INAI SUNGAILIENEI su Ųeimomis bei visiems
artimiesiems –

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis “Gintaras”

AŲA

IRENAI KEMEŲYTEI -
LUKOŲEVIČIENEI

uŲbaigus gyvenimo juostą, reiŲkiame nuoŲirdŲią uŲuo-
jautą jos vyrui PETRUI, dukterims – RASAI ir INAI
su Ųeimomis ir visiems giminėms bei artimiesiems –

Montrealio Lietuvių tautodailės grupė “Vaivorykštė”

AŲA

ALEKSANDRAI GYLIENEI,

sulaukusiai 99 metų, mirus Olympia, WA, 2006 m.
vasario 6 d., sūnui POVILUI, jo Ųmonai BIRUTEI ir
jų Ųeimai, dukrai ALDONAI, jos vyrui ANTANUI ir
jų Ųeimai, bičiuliams bei giminėms reiŲkiame giliaŲ
uŲuojautą ir kartu liūdime. PraŲydami uŲ velionę
pasimelsti –

*Adomas Grigonis
Adolfina Jagėlienė*

*Hilda Simanavičienė
Romualdas Tumpa*

MIRTIES METINĖS

AŲA

ELENOS JUKNIENĖS,

mirusios 2005 m. vasario 18 d.

Prisimename mielą Ųmoną ir motiną.

Vyras Petras, dukra Zita, sūnūs Hugo ir Viktoras

Jūs neraudokite prie mano kapo,

Manęs ten nėra – aŲ su jums esu,

Visi iš Ųio pasaulio turime iŲeiti...

Anapus saulės ir ŲvaigŲdŲių.

Norėjau čia dar pagyventi,

Bet reikia taikytis su likimu...

Jūs neliūdėkite manęs, juk susitiksim

Anapus saulės ir ŲvaigŲdŲių...

AŲA

SIGITUI BARŲSAUSKUI

per anksti atsiskyrus su Ųiuo pasauliu, giliai uŲjaučia-
me skausme pasilikusius brangius Ųeimoms narius bei
artimuosius – Ųmoną AUŲRĄ, dukras KRISTINĄ,
DAIVĄ ir INDREŲ bei visą likusią Ųeimą –

Vida Juozaitytė

Magdalena Juozaitienė

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokŲtes, atminimo lenteles.
- ▲ PuoŲiame lietuviŲkais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukŲčiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukŲtos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

*Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas*

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

**AUKOJO
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS**

\$100 – dr. G. Murauskas, E. Vaitkūnas; **\$50** – S. Mickevičius, A. JakŲevičienė, P. Jukna, V.O. NaruŲiai, V. Paulius, J. Butkus; **\$40** – A. Venslovaitis; **\$30** – M. Banionis, V. Čiuprinskas, J. Empakeris; **\$20** – E. Glatkauskas, A. Draugelis; **\$16** – A. PaŲerūnas; **\$12** – L. Sukauskienė; **\$10** – M. Kringelis, E. Keburis, A. Abromaitis, J. Stanaitis, A.R. Ųukauskas; **\$7** – E. BakŲa; **\$5** – A. Keblys.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: **\$65** – A. Kilinskas; **\$60** – E. Dubininkas, V. Girčys, S. Gampp, P. Jukna, S.A. BarŲauskas, A. Kanapka, S. Kriaučeliūnas, A. Petschar, V. Gečas, V. Lapaitis, K. AliŲauskienė, A. PetraŲiūnas, Z. Mistautas, A. Jungmeisteris, A. Kirkilionis, J. MaliŲauskas, J. NaruŲevičius, J. Ake-
laitis, S. Jelionis, S. KėkŲtas, A. Bacevičius, T. Bauza, E. Benetis, R. Dumčius, V. Nausėda, V. Vadauskas, I. Vadauskienė, A. Geldutis, J. AŲubalis, msgr. I. Urbonas, B. Kasperavičius, J. Stravinskas, A. Keblys, I. Ųlenis, J. Biliūnas, V. Mikalonis.

Garbės prenumeratą atsiuntė: **\$100** – A. Urbonas, A. Klemkienė, M. Trečiokienė; **\$80** – A. Vaickus, A. Ųelmys; **\$75** – O. Ziminskienė, A. Bumbulis, M. Jonelienė, L. Jurjonas, B. Simonaitienė, P. Naginionis, A. Latvaitis; **\$74** – V. Kulnys; **\$70** – P. Devenis. L. Kunnapuu, L. Ųimonėlis, J. Gustainis, A. ValaŲkevičienė, V. Čiuprinskas, J. Zlatkus, M. Laurinavičienė, J. Empakerienė, V. LeviŲauskas, A. Draugelis, L. Matulevičienė, kun. R. Krasauskas, I. Biskienė, S. Urbantas, I. Ross, B. Tamulis, B. Neverauskas, B. Ignatavičienė, J. GelaŲius, S. Panavas.

NuoŲirdus ačiū uŲ paramą lietuviŲkai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

A.a. Irenai LukoŲevičienei ir a.a. Sigitui BarŲauskui mirus, gerbdama jų atminimą ir uŲjau-
sdama jų Ųeimas bei artimuosius, M. Jonynienė *TėviŲkės Ųiburiams* aukojo \$50.

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS
TAUPYKITE ATEIČIAI
PASINAUDOKITE REGISTRUOTOS
PENSIJOS TAUPYMO
PLANU (RRSP)

GAUSITE

4.25%*

PALŪKANŲ

PASKOLA ŠIAI
PASLAUGAI TIK

5.25%*

1962

* nuošimčiai gali keistis

Rūta Melkienė, PFP
Financial Advisor

Scotiabank

Business and Professional
Banking Centre
392 Bay Street at Richmond
Toronto, Ontario M5H 3K5
Enquiries: (416) 866-5700
Direct Line: (416) 866-6102
Fax: (416) 866-7019
ruta.melkiene@scotiabank.com

**Taupyti RRSP yra lengviau
negu Jūs galvojate. Investuokite
į registruotą pensijinį planą RRSP
per Scotiabank.**

Mažosios Lietuvos
moterų draugijos **tradicinis**

ŠTUPINYS

vasario 28, antradienį, 7 val. vakaro
Toronto Lietuvių Namuose

Visus dalyvauti maloniai kviečia –

lėjimas –
\$20.00
(vakarienė su vynu)

Meninę
programą
atliks Toronto
lietuvų vyrų
choras “Aras”.
Turtinga loterija.

RENGĖJOS

BTS *Bijūnas*
Translation

Services
VERTIMAI
ŽODŽIU ir
RAŠTU
rusų, anglų ir
prancūzų
kalbomis.

Esu Ontario provincijos akre-
dituota vertėja prie Teisėsau-
gos ministerijos (Ministry of
the Attorney General)

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
Tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road,
Toronto, Ontario M9B 5C9

**Kurioje eilėje
sėdėsite?**

Bilietai jau parduodami:

dainusvente.org/bilietai

Ticketmaster 1-800-277-1700
teiraukitės apie “Lithuanian Song Festival”

**DAINŲ
ŠVENTĖ**
ČIKAGA • 2006

REIKALINGA TARNAUTOJA/AS “VILNIUS MANOR”
2 DIENOM PER SAVAITĘ (14 darbo valandų)

Tarnautoja/as turi mokėti anglų ir lietuvių kalbas, turėti
patyrimo dirbti su vyresnio amžiaus žmonėmis ir atlikti
raštinės tarnautojos/jo pareigas. Turi mokėti naudoti kom-
piuterio “Microsoft Word” ir “Excel” programas.

Pareikimą siųsti iki š.m. vasario 28 d. adresu:

T.L.P.K. c/o Administrator “Vilnius Manor”
1700 Bloor Street West, Toronto, ON M6P 4C3
Tel.: 416-762-1777

ĮVAIRIOS ŽINIOS

**Lietuvių tautinių šokių ins-
tituto** valdybos rinkimams pasi-
baigus š.m. sausio 22 d., paaikš-
jo naujosios Lietuvių tautinių
šokių instituto valdybos sudėtis:
Danguolė Varnienė, tautinio an-
samblio “Spindulys” (Los Ange-
les, CA) meno vadovė; Vida Bra-
zaitytė, tautinio ansamblio “Atža-
lynas” (Chicago, IL) vetera-
nų ratelio mokytoja; Aldona
Zander, buvusi ansamblio “Atža-
lynas” (Toronto, Canada) meno
vadovė; Reda Pliurienė, tautinio
ansamblio “Grandis” (Chicago,
IL) mokytoja; Rita Karasiejienė,
tautinio ansamblio “Gintaras”
(Toronto, Canada) meno vadovė.
Rezultatus pranešė Rinkiminė
komisija, sveikindama naująją
valdybą, linkėdama jai sėkmės ir
dėkodama buvusiai valdybai ir
jos pirmininkei Nijolei Pupienei.

Inf.

Irving Layton, žymiausias
šiuolaikinis Kanados poetas, me-
tų pradžioje mirė Montrealyje,
sulaukęs 93 metų amžiaus. Vi-
suomenė, atsisveikindama su šia
talentinga ir dažnai prieštaringa
asmenybe, įvertino jo kūrybinį
palikimą ir vietą šalies kultūros
istorijoje. Irving Layton buvo ta-
lentingas literatūros žinovas, jos
mokytojas ir kūrėjas, pagarsėjęs
originalia, dažnai provokuojan-
čia poezija ir kitais rašiniais. Poe-
tinio žodžio meistras paliko dau-
giau kaip 40 išspausdintų poe-
zijos ir prozos knygų. Laytono
kūryba dukart buvo pristatyta
Nobelio premijai gauti. Jis – vi-
nintelis ne italų kilmės poetas,
gavęs Italijos įžymaus poeto Pet-

rarkos apdovanojimą.

**Dvi naujos naftos gavybos
įmonės** Albertos provincijoje bus
statomos artimiausiu metu. Sta-
tybai planuojama išleisti 250 mln.
dol. Tikimasi, kad jos po 2-3 me-
tų galės papildyti naftos išteklis.
Surmont vietovėje nafta slypi
ne žemės gelmėje, bet jos pa-
viršiuje - smėlyje. Specialistų įver-
tinimu, šiose apylinkėse smėlis
turi maždaug 1.6 bln. statinių
naftos. Jis iškasamas ir plauna-
mas specialiais įrengimais, nau-
dojant šilumą atskirti brangiam
skysčiui nuo smėlio. Iš smėlio iš-
gaunamos naftos kokybė - gera.
Vėliau iškastos ir išsunktos žemės
plotai išlyginami ir apželdi-
nami miškais. Didėjant naftos
kainoms ir painiavai Artimuo-
siuose Rytuose, Albertos smėlio
telkiniai traukia investuotojų dė-
mesį. Artimiausią dešimtmetį
planuojama naftos gavybai iš
smėlio išleisti iki 100 bln. dol.
Dabar per dieną išplaunama 1
mln. statinių naftos. 2030 m. šis
skaičius bus penkis kartus dides-
nis. **S.K.**

HOMELIFE
HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
*Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..*

**Lietuvos nepriklausomybės
šventę** praeitą sekmadienį, vasa-
rio 12, pradėta iškilmingomis pa-
maldomis visose trijose Toronto
ir Mississaugos lietuvių švento-
vėse. Minėjimas, pabrėžiant 88-
tąsias Vasario 16-osios metines,
vyko 4 val.p.p. Anapilio sodybos
salėse. Įnešus vėliavas, sugiedoti
Kanados ir Lietuvos himnai. In-
vokaciją sukalbėjo kun. Arūnas
Brazauskas, OFM. Dainomis,
kalbomis, muzika ir tautiniais šo-
kais supintai programai vado-
vavo Daiva Botyrienė ir Irma
Makariūnaitė. Kalbėjo Lietuvos
ambasadorė Kanadai Sigutė
Jakštonytė, Lietuvos gen. garbės
konsulas Liudas Matukas, ilges-
niu žodžiu politinę padėtį apibū-
dino Lietuvos ambasadorius JAV
ir Meksikai Vygaudas Ušackas.
Kanados lietuvių bendruomenės
veiklą paliesdama sveikino KLB
krašto valdybos pirm. Rūta Ži-
linskienė. Kario-savanorio me-
dalį Feliksui Mockui prisegė Li-
tuvos ambasadorė Kanadai S.
Jakštonytė. 2005-2006 metų Pri-
sikėlimo kredito kooperatyvo Dr.
Silvestro Čepo kultūrininko-vi-
suomenininko premiją Česlovui
Senkevičiui įteikė Algis Simona-
vičius. Gražiai dainavo “Gintarė-
liai”, vad. D. Grigutienės,
šmaikščiai šoko “Gintaras”, vad.
R. Jonušonio ir G. Kalendrienės,
puikiai skambėjo kapela “Sūdu-
va”, vad. V. Balytos. Pati mažiaus-
ia programos atlikėja Adriana
Maksimavičiūtė išpūdingai dekl-
amavo. Viskas buvo sklandžiai
įveikta per pusantros valandos, o
tai gero suorganizavimo pavyz-
dis. Minėjimą baigė KLB Toron-
to apylinkės valdybos pirm. Da-
nutė Garbaliuskienė, dėkojusi
programos atlikėjams ir daly-
viams, kurių galėjo būti truputį
daugiau. Užklandai gretimoje
salėje vyko vaišės ir smagus pa-
bendravimas. (Plačiau kt. nr.)
Dlv

**Brangiam pusbroliui a.a. Al-
giui Kaziliui** mirus, užjausdami
žmoną Pajautą ir dukrą Sandra
su šeima, Rasa ir Henrikas Mik-
lai *Tėviškės žiburiams* aukojo
\$110.

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos “PARAMOS”)

Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos bai-
gimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu.
Nelaukite priminimo - laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite admi-
nistracijos laiką ir pašto išlaidas.

TORONTONT

Anapilio žinios

- Vasario 12, sekmadienį, šventėme Vasario šešioliktają. Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r. Mišiose iškilmingai dalyvavo Toronto VI. Pūtvy šaulių kuopa ir KKK moterų draugijos skyrius su savo vėliavomis ir Lietuvos karininkai iš Borden karo bazės.
- Wasaga Beach LB apylinkės rengiamas Vasaro šešioliktosios minėjimas bus vasario 16, ketvirtadienį, 2 v.p.p. Gerojo Ganytojo šventovės patalpose. Paskaitą skaitys Irena Ross. Meninę programą atliks "Bočių" choras. Po minėjimo bus šilti pietūs.
- Delhi-Tillsonburg LB apylinkės rengiamas Vasario šešioliktosios minėjimas bus vasario 18, šeštadienį, Šv. Kazimiero šventovės salėje tuojau po 3 v.p.p. Mišių. Meninę programą atliks kapela "Sūduva".
- Už praeitų metų aukas pakvitavimus atleidimui nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) dar galima atsiimti šį sekmadienį parapijos salėje. Neatsiėmusiems pakvitavimai bus išsiuntinėjami paštu.
- Anapilio parapijos salės virtuvei labai reikėjo specialios krosnies. Tokią dar beveik naują krosnį už labai pigią kainą parūpino Viktoras Narušis.
- Anapilio knygyne gauta *Lithuanian Heritage* žurnalo sausio-vasario mėnesių laida. Taipgi galima dar įsigyti filmaploškę (DVD) *Vienui vieni*, Algirdo Kyno garsaploškę (CD) *Arijos ir dainos* ir įvairiom progom tinkamų sveikinimo atvirukų.
- Mišios vasario 19, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. sol. Pranę Radzevičiūtę-Klimienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje vasario 19, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Teklę Sekonienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje vasario 18, šeštadienį, 3 v. p.p. už a.a. Bronių Čeką.

Maironio mokyklos žinios

- Sveikiname Birutę Degutienę, naują vedėjos Virginijos Zubrickienės pavaduotoją.
- Dėmesio, tėveliai! Mokiniams uždrausta atsinešti mokyklon bet kokį elektroninį aparatą, būtent – MP3, ar žaidimą, ar fotoaparatai ir kt.
- Vasario 11 d. Toronto universiteto lietuvių studentų draugijos bei KLJS-gos nariai vedė Vasario 16-tosios minėjimo užsiėmimus mokiniams mokyklos auditorijoje. Vaikai statė Gedimino pilį, susipažino su tautinių drabužių skrynja, žaidė Lietuvos geografijos žaidimus, piešė apie Vasario 16-tąją, žaidė ratelius ir pan. Dėkojame studentams: Karolinai Šiaučiuylei, Valentinai Juzukonytei, Rūtai Samonytei, Julijai Šimonėlytei, Julijai Puodžiukaitei, Linai Jaglowicz, Linui Paškauskui, Danieliui Puzeriui, Vaidai Simonavičiūtei ir Audrai Kapačinskaitei.
- Vytautas Rasinskas Dvasinės pagalbos jaunimui centro fondo vardu atsiuntė gražią padėką Toronto Maironio mokyklai už surinktas bei nusiųstas kalėdines dovanas Lietuvos neturtingų šeimų vaikams, kuriuos šis fondas remia. Tai buvo mkt. Virginijos Zenkevičiūtės-Saccoccia sumanymas. Jai padėjo Vaidė Zenkevičienė ir Silvija Saplienė. Jos supakavo ir persiuntė į Lietuvą lauktuves, visų klasių mokinių suneštas.
- Kovo 11-18 d.d. nebus pamokų – žiemos poilsio pertrauka.

Živilė

Prisikėlimo parapijos žinios

- Praeitą sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo "savanorių" grupė, kuriai vadovauja D. Viskontienė.
- Sekmadienį, vasario 12 per 10.45 val. Mišias prisimintos Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 88 metinės. Mišiose dalyvavo Lietuvos ambasadorė Kanadai Sigutė Jakštonytė.
- Parapijos metines rekollekcijas ves prel. Vytautas Vaičiūnas, Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto dekanas, balandžio mėn. 6-9 d.d.
- Tradicinė "Sriubos vakaronė" įvyks vasario 26 d., 4 v.p.p. parapijos salėje. Dalyvaus ir kalbės Kauno "Caritas" vargšų maitinimo virtuvės ilgametė vedėja Onutė Virbašūtė. Bilietus šiam renginiui galima įsigyti sekmadieniais parapijos salėje po Mišių, arba užsisakyti pas Algį Nausėdą tel. 416 231-1423.
- Ieškoma skaitovo/ės sekmadienio 8 v.r. ir 12.15 v. dienos Mišioms. Galintys tai atlikti prašomi skambinti A. Ambrozaitienei, 416 236-7589.
- Toronto lietuvių slaugos namai "Labdara" yra pastatyti ant Prisikėlimo parapijai (Tėvams pranciškonams) priklausančios žemės. Prieš pradėdant statybą, tarp Prisikėlimo parapijos ir "Labdaros" buvo sudaryta 99 metų nuomos sutartis dėl pusės akro žemės, ant kurios pastatyti slaugos namai. Sutartyje buvo numatyta galimybė, miesto savivaldybei leidžiant, slaugos namų žemę išpirkti ir atskirti sklypą nuo Prisikėlimo parapijos. Šiuo metu "Labdaros" prašymas atskirti sklypą yra pateiktas miesto savivaldybei.
- Kelionė į Lietuvą, kurią organizuoja prel. E. Putrimas, įvyks 2006 m. rugpjūčio 3-20 d.d. Daugiau apie tai sužinosite paskambinę Astrai (*Best Way Travel* agentūroje) tel. 416 249-7710 arba interneto tinklalapyje astrabestway@on.aibn.com.
- "Kretingos" jaunimo stovyklų ruošą jau prasidėjo. Norintys vadovauti turi įteikti prašymus iki vasario mėnesio pabaigos parapijos raštinėje arba el.paštu Lina@Kuliavas.com. Lietuviškai nekalbančių vaikų stovykla vyks liepos 9-22 d.d., o kalbančių lietuviškai - liepos 23-rugpjūčio 5 d.d.
- Mišios sekmadienį, vasario 19: 8 v.r. už Joną Maziliauską; 9 v.r. už a.a. Elvyrą Šelmienę; 10.45 v.r. už a.a. Edvardą Punkrį (15 m.), už Stasę ir Alfonsą Mazlaveckus ir jų tėvus, už kun. Antaną Prakapą, OFM; 12.15 v.d. už Joną Dirmantą.

Ateitininkų prisiminimų vakaras įvyko š.m. vasario 11 d. Anapilio parodų salėje. Nuotraukoje - rengėjos ir jų draugės - (iš k.) Laima Gustainytė-Underienė, Regina Kryžianauskaitė-Giniotienė, Rita Radzevičiūtė, Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė, Rūta Čepaitytė-Rygeliene, Rūta Urbonaitė-Rusiniene Ntr. R. Jonaitienės

Išganytojo parapijos žinios

- Pamaldos ateinančią sekmadienį įprastu laiku, 11.15 v. ryto, po kurių įvyks konfirmantų pamoka.
- Metinis parapijos susirinkimas įvyks po pamaldų vasario 26 d. Lietuvių Namų patalpose. Visi vienetų metiniai pranešimai turi būti klebonui pristatyti spausdinimui iki ateinančio sekmadienio, vasario 19. Tą sekmadienį konfirmantų pamokos nebus.

Lietuvių Namų žinios

- Vasario 12 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 180 svečių.
- Labdaros valdybos posėdis vasario 22 d., 7 v.v. Slaugos namuose, o Lietuvių Namų valdybos – vasario 27 d., 7 v.v. LN seklyčioje.
- Vasario 19, sekmadienį, 4 v. p.p. Lietuvių Namuose koncertuos Lietuvos estrados žvaigždė Edmundas Kučinskas. Bilietus bus galima įsigyti prie durų. Dėl platesnės informacijos teirautis tel. 416 892-4323.
- LN Kultūros k-ja turi įvairių vaizdajuosčių, kurias platina S. Škėma, tel. 416 762-8646.
- Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Geras aptarnavimas, veikia baras.

Slaugos namų žinios

- Slaugos namams a.a. M. Pliskat atminimui aukoj: \$100 – W.I. Leistner; \$65 – I. Sturm, po \$50 – V.I. Povilaičiai, H.F. Andriulaičiai, C.E. Peters, I. Hirsch, A.A. Mikulos; \$40 – P.E. Ring; po \$30 – H.H. Stoffers, C. Theile, P. Drabik, F.C. Bentley, E. Juozapavičius; po \$25 – K.E. Kusen, R. K. Kumpos; \$20 – E.H. Andrulis; a.a. V. Stabingio atminimui žmona Eugenija ir dukros aukoj \$150; a.a. V. Ottienės atminimui - \$30 aukoj L. Balsienė; a.a. A. Kazilio atminimui pagerbti aukoj: \$100 – J.V. Šimkai, po \$50 – A.B. Abromaičiai, H.G. Lapai, A. Valadkienė; \$40 – K. Garbaliuskas; \$35 – T.B. Stanuliai; \$30 – J. Rimkienė; \$25 – O. Yčienė; po \$20 – M. Astrauskienė, V. Balsienė, I. Kairys, A. Lemežys, V. Paulionis, A.M. Pranevičiai, I. Paškauskienė, O.L. Rimkai, M.I. Sungailos; \$10 – W. R. Hauswirth. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priimanamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6.

AUKOS

A.a. Jurgiui Petrūnui mirus, reikšdami nuoširdžią užuojautą žmonai Onutei ir šeimai, Justinas ir Margarita Zubrickai *Tėviškės žiburiams* aukoj \$50.

A.a. sūnui Edvardui Kazakevičiui mirus, užjausdami tėvą Edvardą ir Mėtą Kazakevičius, Justinas ir Margarita Zubrickai *Tėviškės žiburiams* aukoj \$50.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijos susirinkimas, įvykęs vasario 5 d. laikomas negaliojančiu, nes buvo prasilenkta su arkivyskupijos nuostatais. Pakartotinis susirinkimas šaukiamas kovo 26 d. pagal arkivyskupijos nurodymus. Likus vienai savaitei iki rinkimų į komitetą, prašoma pateikti kandidatų pavardes raštiškai. Turi būti dviejų asmenų parašas, kad kandidatas būtų įtrauktas į balsavimo sąrašus. Parapijiečiai prašomi susimokėti parapijos mokesť. Nesumokėjęs parapijos mokesčio negali balsuoti parapijos susirinkimuose ar būti renkamas.

A.a. Linas Urbanas, 92 m. amžiaus, mirė vasario 3 d. Po gedulinių Mišių Aušros Vartų šventovėje vasario 7 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Sūnus Rimas ir žmona Regina yra mirę anksčiau. Liūdi giminės ir artimieji Kanadoje, Lietuvoje ir JAV. D.S.

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Kazimiero atlydai ir pietūs įvyks sekmadienį, kovo 5. Visi Montrealio lietuviai kviečiami dalyvauti.

Šv. Onos dr-jos susirinkimas nukeltas į sekmadienį, kovo 12. Narės prašomos užsimokėti 2006 metų mokesť. VL.

Zakristijono ANTANO J. MICKAUS gražiai papuošta Aušros Vartų parapijos šventovė (altorius, Betliejus, kalėdinė eglutė ir gėlės)
Ntr. A.J. Mickaus

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems ir užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

SKAITYTOJAI PASISAKO

DĖL PAŠTO LĖTUMO

Šiandien (2006.II.7) gavau *Tėviškės žiburius* 2006.I.10 numerį. Tiek Vilniuje, tiek Romoje paštas vėluoja 3-4 savaites.

Jau apie 40 metų *Tėviškės žiburius* skaitau dėl straipsnių, kurių dauguma nesensta. Kasdienines žinias randu kitoje lietuviškoje žiniasklaidoje arba internete. Skaitydami gėriuosi lietuvių kalbos grynumu, kurio labai pasigendu kituose lietuviškuose laikraščiuose. Be to, tai vienintelis laikraštis, jungiantis viso pasaulio lietuvius.

Ambasadorius Algirdas Žemaitis, Roma – Vilnius

PAREMKITE *Tėviškės žiburius* auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi -
TŽ leidėjai

"BALTIC TREE SERVICE". Genėjū ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūsta per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628